

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 22.9.2021 r.
COM(2021) 579 final

2021/0297 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie
Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012**

{SEC(2021) 330 final} - {SWD(2021) 266 final} - {SWD(2021) 267 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Od 1971 r. Unia Europejska (UE) przyznaje preferencje handlowe krajom rozwijającym się¹ w ramach ogólnego systemu preferencji taryfowych (GSP). System ten stanowi element wspólnej polityki handlowej UE zgodnie z przyjętymi przepisami ogólnymi regulującymi działania zewnętrzne UE².

Ogólny system preferencji taryfowych (GSP) to jeden z kluczowych instrumentów handlowych UE mający na celu wspieranie krajów rozwijających się w integracji z gospodarką światową, walkę z ubóstwem oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju poprzez rozpowszechnianie podstawowych praw człowieka i praw pracowniczych, a także ochrony środowiska i dobrych rządów. System GSP obejmuje trzy rozwiązania:

- Standardowy GSP: skierowany do krajów o niskim dochodzie i krajów o niższym średnim dochodzie i zakładający obniżenie lub całkowite zniesienie należności celnych na dwie trzecie pozycji taryfowych UE.
- GSP+: szczególne rozwiązanie motywacyjne dotyczące zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, które obniża taryfy celne do 0 % zasadniczo dla tych samych pozycji taryfowych co standardowy GSP. Przyznaje się je narażonym na zagrożenia krajom o niskim dochodzie oraz krajom o niższym średnim dochodzie, które wdrażają 27 konwencji międzynarodowych dotyczących praw człowieka, praw pracowniczych, ochrony środowiska oraz dobrych rządów.
- EBA („wszystko oprócz broni”): szczególne ustalenie dotyczące krajów najsłabiej rozwiniętych (kraje LDC), które zapewnia im bezcłowy, wolny od kontyngentów dostęp do rynku UE dla wszystkich produktów z wyjątkiem broni i amunicji.

Obecny system obowiązuje do dnia 31 grudnia 2023 r. Jeśli nie zostanie przyjęte nowe rozporządzenie, standardowy GSP i GSP+ przestaną obowiązywać z dniem 1 stycznia 2024 r. Przywóz z krajów rozwijających się w ramach standardowego GSP i GSP+ zostałby tym samym obciążony wyższymi cłami. Przywóz z krajów najsłabiej rozwiniętych byłby jednak nadal objęty ustaleniami poczynionymi w ramach EBA, wobec których nie ustalono daty wygaśnięcia. Wniosek dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie GSP ma na celu odnowienie systemu na kolejnych dziesięć lat. System GSP to solidny element zestawu narzędzi polityki handlowej UE. Jego przegląd ma na celu dopracowanie sposobu działania systemu GSP oraz zwiększenie jego wydajności i skuteczności. W związku z tym wybrany zestaw wariantów strategicznych, opisanych i dokładniej przeanalizowanych w badaniu zewnętrznym i ocenie skutków, jest bardzo szczegółowy. Warianty te mają na celu

¹ Wyrażenie „kraje rozwijające się” jest stosowane zgodnie z terminologią WTO, zob. na przykład formuła wprowadzająca do Porozumienia z Marrakeszu ustanawiającego Światową Organizację Handlu („Uznając ponadto, że potrzebne są skuteczne wysiłki w celu zapewnienia, by kraje rozwijające się, a zwłaszcza najmniej rozwinięte spośród nich, mogły uzyskać taki udział we wzroście handlu międzynarodowego, jaki odpowiada potrzebom ich rozwoju gospodarczego”) oraz klauzulę dopuszczającą GATT („Decyzja w sprawie zróżnicowanego i bardziej uprzywilejowanego wzajemnego traktowania oraz pełniejszego uczestnictwa krajów rozwijających się”).

² Traktat o Unii Europejskiej – TYTUŁ V: POSTANOWIENIA OGÓLNE O DZIAŁANIACH ZEWNĘTRZNYCH UNII I POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA rozdział 1: Postanowienia ogólne o działaniach zewnętrznych Unii – art. 21 http://data.europa.eu/eli/treaty/teu_2008/art_21/oj

wprowadzenie konkretnych i ograniczonych ulepszeń, aby zapewnić trwałe znaczenie GSP oraz osiągnąć ustalone w ramach systemu cele w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Nadrzędne cele UE związane z przeglądem rozporządzenia w sprawie GSP obejmują utrzymanie najważniejszych aspektów obecnego rozporządzenia, w tym eliminację ubóstwa i wsparcie zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony interesów UE. Jednocześnie przegląd ten ma na celu poprawę ogólnej wydajności i skuteczności systemu GSP, aby stawić czoła przyszłym wyzwaniom, takim jak:

- a) ułatwienie dostępu do systemu GSP+ rosnącej liczbie krajów najsłabiej rozwiniętych, które przestają korzystać z EBA;
- b) dostosowanie progów znoszenia preferencji dla określonych produktów, aby lepiej ukierunkować preferencje na mniej konkurencyjne produkty i kraje;
- c) odzwierciedlenie zmieniających się priorytetów, takich jak te leżące u podstaw Europejskiego Zielonego Ładu, poprzez rozszerzenie uwarunkowań negatywnych także na konwencje dotyczące środowiska i dobrych rządów;
- d) zaktualizowanie wykazu konwencji międzynarodowych w sposób ukierunkowany i łatwy do zarządzania, a przy tym niezagrożący procesowi monitorowania;
- e) przekształcenie procesu wycofywania preferencji w taki sposób, aby umożliwiał on szybsze reagowanie w nagłych przypadkach;
- f) wzmocnienie kontroli i poprawa wdrażania zobowiązań w ramach systemu GSP+, na przykład poprzez zwiększenie przejrzystości i podniesienie udziału odpowiednich zainteresowanych stron, w tym za pośrednictwem niedawno utworzonego mechanizmu punktu kompleksowej obsługi przeznaczonego do rozpatrywania skarg związanych z brakiem zgodności.

Jest to inicjatywa w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT).

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Ogólne cele systemu GSP są spójne z analizą i perspektywami przedstawionymi w komunikacie Komisji *Przegląd polityki handlowej – otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa*³ z dnia 18 lutego 2021 r. W przeglądzie polityki handlowej potwierdza się cel przeglądu systemu GSP, jakim jest zwiększenie możliwości handlowych krajów rozwijających się, aby działać na rzecz zmniejszenia ubóstwa i tworzenia miejsc pracy w oparciu o międzynarodowe wartości i zasady. Odnotowuje się w nim ponadto zainteresowanie UE wspieraniem podatnych na zagrożenia krajów rozwijających się w integracji z gospodarką światową oraz promowaniem multilateralizmu i zapewnieniem dostępu do uniwersalnych wartości, ze szczególnym uwzględnieniem wyzwań w dziedzinie klimatu i środowiska, przy jednoczesnym zachowaniu gotowości do asertywnego działania w obronie własnych interesów.

Inicjatywa jest spójna z utworzeniem stanowiska głównego urzędnika ds. egzekwowania przepisów handlowych i punktu kompleksowej obsługi, a także z bieżącym rozwojem prawodawstwa dotyczącego należytej staranności w łańcuchu dostaw, nowo utworzonym globalnym systemem sankcji UE za naruszenia praw człowieka, jak również z trwającym obecnie programowaniem współpracy na rzecz rozwoju.

³ COM(2021) 66 final, 18 lutego 2021 r. <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2021/EN/COM-2021-66-F1-PL-MAIN-PART-1.PDF>

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Utrzymanie systemu GSP jest częścią politycznego zobowiązania UE do wspierania zrównoważonego rozwoju na świecie, które znajduje swoje odzwierciedlenie we wdrażaniu Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, do których realizacji zobowiązali się wszyscy członkowie Światowej Organizacji Handlu (WTO). Cele systemu GSP pozostają również zgodne ze spójnością polityki UE na rzecz rozwoju, która stanowi główny filar starań UE mających na celu wzmocnienie pozytywnego wpływu współpracy na rzecz rozwoju oraz zwiększenie jej skuteczności⁴. Ponadto zachowują spójność z postanowieniami Traktatów dotyczącymi wspierania zrównoważonego rozwoju i praw człowieka poprzez działania zewnętrzne, przepisami handlowymi regulującymi przywóz, inicjatywami UE w ramach Europejskiego Zielonego Ładu oraz Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną dla przeglądu rozporządzenia w sprawie GSP stanowi art. 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w którym określa się wspólną politykę handlową UE.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Wspólna polityka handlowa jest wymieniona w art. 3 TFUE jako jedna z dziedzin pozostających w wyłącznej kompetencji Unii.

Na podstawie z art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) zasada pomocniczości nie ma zastosowania do dziedzin, które należą do wyłącznej kompetencji UE.

- **Proporcjonalność**

Zasada proporcjonalności jest spełniona, ponieważ wniosek obejmuje jedynie ograniczone dostosowania w zakresie skuteczności i wydajności. Do wniosku dołącza się sprawozdanie z oceny skutków, w którym omawia się zasadę proporcjonalności w rozdziałach 3 (Dlaczego UE powinna podjąć działania?), 6 (Jakie są skutki poszczególnych wariantów strategicznych?) i 7 (Jak wygląda porównanie wariantów?). Praktyczne skutki inicjatywy omówiono w załączniku 3 do sprawozdania z oceny skutków dołączonego do wniosku ustawodawczego (Kogo i w jaki sposób to dotyczy?). Decyzje polityczne zawarte we wniosku opisane są w rozdziale 8 dołączonego do niego sprawozdania z oceny skutków (rozdział 8 – Warianty preferowane) i można je podsumować w następujący sposób:

- utrzymanie obecnego systemu, na który składają się trzy rozwiązania;
- dokonanie zmiany kryteriów podatności na zagrożenia (kwalifikowalności pod względem gospodarczym) dla GSP+, aby pozwolić krajom najsłabiej rozwiniętym, które uzyskują status wyższy niż status krajów najsłabiej rozwiniętych, dołączyć do GSP+;

⁴

Art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczący spójności polityki na rzecz rozwoju stanowi: *Przy realizacji polityk, które mogłyby mieć wpływ na kraje rozwijające się, Unia bierze pod uwagę cele współpracy na rzecz rozwoju.*

- przeprowadzenie przeglądu progów znoszenia preferencji dla określonych produktów;
- rozszerzenie uwarunkowań negatywnych na konwencje dotyczące środowiska i dobrych rządów oraz dokonanie przeglądu wykazu konwencji międzynarodowych;
- rozszerzenie i ulepszenie procedury wycofania (przeprowadzenie oceny skutków społeczno-gospodarczych, zapewnienie mechanizmu szybkiego reagowania, który można uruchomić w przypadku wyjątkowo poważnych naruszeń, rozszerzenie zakresu instrumentów, aby objąć nim również zasady konwencji dotyczących środowiska i dobrych rządów oraz dodatkowe obszary, takie jak migracja);
- zwiększenie przejrzystości i zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego oraz usprawnienie cyklu monitorowania (poprzez składanie sprawozdań co trzy lata).

- **Wybór instrumentu**

Rozporządzenie w sprawie GSP to jedyne właściwe działanie, jakie może podjąć Unia, aby zapewnić krajom rozwijającym się jednostronny, niewzajemny, preferencyjny dostęp do rynku unijnego.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

W 2018 r. dokonano przeglądu śródkresowego obecnego rozporządzenia w sprawie GSP⁵. W ramach przeglądu śródkresowego stwierdzono, że system GSP zasadniczo osiąga swoje cele⁶ i nie ma potrzeby, by wprowadzać zmiany do rozporządzenia przed datą jego wygaśnięcia z dniem 31 grudnia 2023 r. W ramach przeglądu śródkresowego wydano jednak szereg zaleceń mających na celu poprawę skuteczności i wydajności systemu. Zalecenia te stanowiły podstawę do określenia problemów opisanych szczegółowo w sekcji 2 sprawozdania z oceny skutków dołączonego do tego wniosku.

Zespół projektowy ds. przeglądu śródkresowego przedstawił następujące zalecenia: 1) zwiększenie przejrzystości sposobu monitorowania GSP i GSP+ przez UE oraz wiedzy na ten temat; 2) działanie na rzecz skuteczniejszego wykorzystywania środków ochronnych; 3) działanie na rzecz skuteczniejszego korzystania z czasowego wycofania preferencji taryfowych; 4) zaktualizowanie wykazu konwencji dotyczących podstawowych praw człowieka i praw pracowniczych, a także zasad odnoszących się do środowiska i dobrych rządów; 5) przeprowadzanie oceny przydatności standardowego GSP jako rozwiązania odrębnego i oddzielnego od GSP+ oraz rozważenie rozszerzenia uwarunkowań związanych z konwencjami; 6) podsumowanie zwolnienia przyznanego przez WTO w odniesieniu do usług z krajów najsłabiej rozwiniętych oraz 7) rozważenie kwestii spójności między GSP

⁵ Dokument roboczy służb Komisji *Przegląd śródkresowy ogólnego systemu preferencji taryfowych (SWD(2018) 430 final)*, http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/september/tradoc_156085.pdf

⁶ Na przykład Bangladesz, będący krajem korzystającym z EBA, niemal podwoił wartość swojego wywozu do UE z 9 mld EUR w 2011 r. do blisko 18 mld EUR w 2018 r. Wartość wywozu z krajów korzystających z systemu GSP, w szczególności z krajów najsłabiej rozwiniętych, w ostatnich latach zdecydowanie wzrosła. Skorzystano ze środków ochronnych systemu. GSP przyczynił się do wspierania i ochrony praw człowieka i praw pracowniczych poprzez propagowanie rozwoju społeczno-ekonomicznego przy jednoczesnym poszanowaniu podstawowych wartości. W przeglądzie śródkresowym odnotowano jednak, że wpływ systemu GSP na ochronę środowiska nie jest do końca jasny.

a systemami utworzonymi w oparciu o umowy o wolnym handlu (FTA)/umowy preferencyjne. Niektóre z tych aspektów poruszono w ramach wdrażania rozporządzenia w sprawie GSP, w szczególności poprzez projekt repozytorium centralnego GSP dotyczący przejrzystości i wiedzy. Od czasu przeprowadzenia przeglądu śródkresowego zastosowano również środki ochronne i mechanizmy wycofania; wnioski wyciągnięte z ich zastosowania zawarto w sprawozdaniu z oceny skutków dołączonym do tego wniosku.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Od 11 marca 2020 r. do 15 lipca 2020 r. trwały otwarte konsultacje publiczne dotyczące systemu GSP i proponowanych wariantów reformy. Szczegółowe podsumowanie konsultacji z zainteresowanymi stronami znajduje się w załączniku 2 do sprawozdania z oceny skutków.

W ramach otwartych konsultacji publicznych zebrano 512 odpowiedzi. Wśród respondentów 54 % stanowią podmioty z UE, 41 % – z krajów korzystających z systemu GSP, a pozostałe 5 % – z innych krajów (w tym Zjednoczonego Królestwa). Jeśli chodzi o kategorie respondentów, największy odsetek odpowiedzi pochodzi od „przedsiębiorstw/organizacji biznesowych” (28 %), a następnie od stowarzyszeń przedsiębiorców (24 %) i obywateli UE (17 %), sektora publicznego (12 %), społeczeństwa obywatelskiego (organizacji pozarządowych, organizacji ds. ochrony środowiska, organizacji konsumenckich, akademii; 8 %) oraz innych (w tym związków zawodowych; 7 %).

Zdecydowana większość respondentów (około 70 %) uważa, że handel międzynarodowy może w znaczący sposób przyczynić się do eliminacji ubóstwa w krajach rozwijających się, a zdaniem kolejnych 10 % respondentów może on mieć na to niewielki wpływ. Z kolei 17 % uważa, że nie może on przyczynić się do ograniczenia ubóstwa. W krajach korzystających z systemu GSP przekonanie na temat roli handlu w przeciwdziałaniu ubóstwu jest znacznie silniejsze: aż 92 % respondentów twierdzi, że handel może mieć na to znaczący wpływ, podczas gdy w UE uważa tak tylko 52 % respondentów, i odwrotnie – 19 % respondentów z UE nie wierzy, że handel może przyczynić się do eliminacji ubóstwa, w porównaniu z 2 % respondentów z krajów korzystających z systemu GSP, którzy mają taką samą opinię. Gdy zapytano respondentów, w jaki sposób handel przyczynił się do walki z ubóstwem, większość z nich wskazała na tworzenie miejsc pracy, a w długoterminowej perspektywie na rozwój umiejętności na skutek wywozu.

Zasadniczo uznaje się, że system GSP wywiera pozytywny wpływ we wszystkich obszarach zrównoważonego rozwoju.

Zdaniem 86 % respondentów istotne jest, by UE nadal monitorowała stopień wdrożenia 27 konwencji międzynarodowych przez kraje korzystające z systemu GSP+, w porównaniu z 8 % respondentów, którzy uważają, że nie ma to znaczenia. Respondenci uważają, że szeroki zakres źródeł informacji pozwala Komisji uzyskać dane przydatne do monitorowania procesu wdrażania konwencji międzynarodowych. Najistotniejszym źródłem informacji, z pewnymi zastrzeżeniami, są sprawozdania przedstawiane przez organy monitorujące konwencje, w tym Międzynarodową Organizację Pracy działającą w ramach ONZ i inne organizacje międzynarodowe, a także przez partnerów biznesowych i społecznych z krajów korzystających oraz organizacje pozarządowe.

Zebrane dane uwzględniono w dołączonym sprawozdaniu z oceny skutków, w szczególności przy tworzeniu definicji problemów (rozdział 2), ogólnych i szczegółowych celów inicjatywy (rozdział 4) oraz dostępnych wariantów strategicznych (rozdział 5).

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Badanie zewnętrzne (zwane dalej „badaniem”), na podstawie którego sporządzono projekt sprawozdania z oceny skutków, zostało przeprowadzone przez BKP Economic Advisors GmbH. Sprawozdanie końcowe z tego badania opublikowano w maju 2021 r. na stronie Dyrekcji Generalnej ds. Handlu⁷. Badanie oparto na wnioskach z przeglądu śródkresowego i skoncentrowano na szeregu wariantów strategicznych, które mogłyby przyczynić się do realizacji ogólnych celów instrumentu w ramach systemu GSP. Uwzględniono w nim istniejące źródła oraz opisane powyżej wyniki otwartych konsultacji publicznych. Streszczenie zaleceń przedstawionych w badaniu jest dostępne na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Handlu⁸.

Wyniki badania uzupełniającego przedstawiono grupie ekspertów Komisji ds. GSP w następujących terminach: 20 października 2020 r., 7 grudnia 2020 r. oraz 23 lutego 2021 r., a Komisji Handlu Międzynarodowego – podczas prezentacji technicznej, która miała miejsce w dniu 12 kwietnia 2021 r.

Kluczowe elementy wniosku przedyskutowano w gronie ekspertów ds. GSP w dniach 19 kwietnia 2021 r. i 14 czerwca 2021 r.

- **Ocena skutków**

Arkusze podsumowujący dołączonego sprawozdania z oceny skutków jest dostępny jako część pakietu wniosku. Dnia 9 kwietnia 2021 r. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała pozytywną opinię w sprawie sprawozdania z oceny skutków.

W sprawozdaniu z oceny skutków rozpatrzono alternatywne rozwiązania polityczne w podziale na pięć grup tematycznych: 1) rozwiązania dotyczące systemu GSP oraz kraje z nich korzystające, 2) zakres produktów i mechanizm znoszenia preferencji dla określonych produktów, 3) uwarunkowania dotyczące uzyskiwania/utrzymywania preferencji taryfowych, 4) przejrzystość w zakresie wdrażania systemu GSP, 5) środki ochronne. W przypadku każdej grupy polityk oceniono kilka wariantów strategicznych w porównaniu z modelem podstawowym zakładającym utrzymanie systemu GSP w obecnym kształcie.

1) Rozwiązania dotyczące systemu GSP i kraje z nich korzystające (znoszenie preferencji wobec krajów)

Ta grupa polityk ma na celu stałe zmniejszanie liczby beneficjentów pomocy z tytułu systemu GSP. Kraje mogą stracić dostęp do systemu GSP, jeśli zawrą umowę o wolnym handlu z UE lub staną się krajem o wyższym średnim dochodzie. W sprawozdaniu z oceny skutków przeanalizowano warianty zmiany trzypoziomowej struktury systemu GSP oraz zakresu krajów objętych tym systemem. Z analizy wynika, że nie ma istotnego powodu, by zmienić istniejącą strukturę systemu GSP lub zakres krajów nim objętych, ponieważ system już teraz koncentruje się na krajach najbardziej potrzebujących, a trzypozioma struktura uwzględnia różne potrzeby beneficjentów w zakresie rozwoju.

Wariantem, który w największym stopniu przyczynia się do realizacji ogólnego celu, jakim jest eliminacja ubóstwa, oraz celu szczegółowego zakładającego zwiększenie poziomu wywozu z krajów rozwijających się, jest zmiana kryteriów podatności na zagrożenia

⁷ <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/706f539c-f0db-11eb-a71c-01aa75ed71a1> i <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/be174994-f337-11eb-aeb9-01aa75ed71a1>

⁸ <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/f7031da3-f0dc-11eb-a71c-01aa75ed71a1>

w dziedzinie gospodarki na potrzeby GSP+. Wariant ten ma na celu złagodzenie znaczących negatywnych skutków utraty preferencji w ramach EBA w następstwie utraty statusu kraju najsłabiej rozwiniętego.

Stały dostęp do systemu GSP (w szczególności do GSP+) ma znaczenie dla stosunkowo wysokiej liczby beneficjentów pomocy z krajów najsłabiej rozwiniętych, którzy w najbliższych latach mogą utracić status uprawniający ich do korzystania z EBA. W badaniu uzupełniającym stwierdzono, że spośród 12 krajów, które w okresie obowiązywania kolejnego rozporządzenia prawdopodobnie przestaną korzystać z EBA, sześć z nich może odczuć znaczące skutki gospodarcze, co dotyczy w szczególności Bangladeszu.

W badaniu uzupełniającym oraz sprawozdaniu z oceny skutków zaleca się zatem następujące warianty mające na celu zapewnienie, że wszystkie kraje podlegające EBA, w odniesieniu do których oczekuje się, że uzyskają status wyższy niż status krajów najsłabiej rozwiniętych, będą mogły zacząć korzystać z rozwiązania GSP+: 1) utrzymanie obecnego systemu, na który składają się trzy rozwiązania oraz 2) zmiana kryteriów podatności na zagrożenia (kryteria kwalifikowalności), aby ułatwić większej liczbie krajów, które uzyskają status wyższy niż status krajów najsłabiej rozwiniętych, dostęp do rozwiązania GSP+.

2) Zakres produktów i mechanizm znoszenia preferencji dla określonych produktów

W badaniu uzupełniającym i sprawozdaniu z oceny skutków przeanalizowano, czy mechanizm znoszenia preferencji dla określonych produktów jest w wystarczający sposób ukierunkowany na najbardziej konkurencyjne produkty⁹ i najbardziej konkurencyjne państwa (wariant zakładający rozszerzenie mechanizmu znoszenia preferencji dla określonych produktów z krajów korzystających ze standardowego GSP na kraje korzystające z GSP+ lub EBA). Oceniono w nich ponadto, czy zakres produktów odzwierciedla potencjał wywozowy krajów korzystających z systemu GSP.

Z analizy społeczno-ekonomicznej wynika, że obecna definicja mechanizmu znoszenia preferencji mogłaby zostać utrzymana i nadal mieć zastosowanie do standardowego GSP. Nie zaobserwowano znaczących skutków gospodarczych ani społecznych, w przypadku gdy znoszenie preferencji dla określonych produktów zostaje rozszerzone na kraje korzystające z systemu GSP+ lub EBA lub gdy zakres produktów zostaje rozszerzony na nowe sektory i produkty.

Zalecamy zatem, by utrzymano znoszenie preferencji dla określonych produktów wyłącznie dla standardowego GSP oraz aby dokonano przeglądu progów znoszenia preferencji dla określonych produktów. Proponujemy utrzymanie obecnej metody znoszenia preferencji według sekcji i obniżenie progów znoszenia preferencji dla określonych produktów o 10 punktów procentowych.

3) Uwarunkowania dotyczące uzyskiwania/utrzymywania preferencji taryfowych

Uwarunkowania dotyczące systemu GSP pozostają jednym z kluczowych instrumentów UE mającym na celu wspieranie poszanowania dla praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego oraz praw pracowniczych, ochrony środowiska i dobrych rządów w krajach

⁹ Obliczany jako procentowy udział danej grupy produktów przywożonych z kraju korzystającego do UE w całkowitym przywozie do UE tej grupy produktów ze wszystkich krajów korzystających z systemu GSP.

korzystających z systemu GSP: kraj nie powinien korzystać z uzgodnień preferencyjnych, jeśli działa w sposób, który jest sprzeczny z normami i zasadami międzynarodowymi, a co za tym idzie z własnymi potrzebami w zakresie rozwoju. W sprawozdaniu z oceny skutków przeanalizowano warianty dotyczące rozszerzenia uwarunkowań pozytywnych i negatywnych, zmiany wykazu konwencji istotnych z perspektywy GSP, a także wprowadzenia zmian do procesu wycofywania preferencji.

Główny wniosek, wyciągnięty na podstawie przeglądu śródkresowego oraz badania uzupełniającego, przewiduje rozszerzenie uwarunkowań negatywnych (tj. zapisów dotyczących wycofania zgodnie z art. 19 ust. 1 lit. a) obowiązującego obecnie rozporządzenia (UE) nr 978/2012) również do konwencji dotyczących środowiska i dobrych rządów (obecnie odnosi się to tylko do podstawowych konwencji ONZ/MOP dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych). Kolejnym celem jest dalsze wzmacnianie wkładu systemu GSP w zrównoważony rozwój poprzez aktualizację wykazu konwencji międzynarodowych oraz usprawnienie procedury wycofania.

Doświadczenia związane z mechanizmami monitorowania systemu GSP i wycofania stosowanymi obecnie w odniesieniu do konwencji dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych wskazują na to, że rozszerzenie uwarunkowań negatywnych na konwencje dotyczące ochrony środowiska i dobrych rządów stworzyłoby podobne możliwości zaangażowania się w takie kwestie przy jednoczesnym wsparciu celów zrównoważonego rozwoju ONZ oraz wkładu zielonego programu działań UE na rzecz krajów korzystających z systemu GSP.

Jeśli chodzi o procedurę wycofania się z systemu GSP, z dotychczasowych doświadczeń wynika, że tego rodzaju procedura może wymagać czasu na podjęcie ostatecznej decyzji; rozpatrzenie wszystkich poprzednich przypadków wycofania trwało do dwóch lat, wliczając w to etapy przygotowawcze przed wszczęciem dochodzenia w sprawie wycofania. W przypadku wyjątkowo poważnych naruszeń wymaga się jednak, by Komisja miała do dyspozycji odpowiednie narzędzia, które pozwolą jej na szybką reakcję. Proponujemy zatem utworzenie mechanizmu szybkiego reagowania, który uwzględniałby szczególne okoliczności w kraju korzystającym.

Doświadczenie związane z czasowym i częściowym wycofaniem¹⁰ preferencji EBA dla Kambodży w 2020 r. pokazało, że aby nie uderzyć w najbardziej wrażliwą część społeczeństwa, konieczne jest przeprowadzenie dokładnej oceny społeczno-gospodarczej wpływu wycofania preferencji na dotknięte sektory produkcji.

4) Przejrzystość w monitorowaniu i wdrażaniu zobowiązań wynikających z GSP

W lipcu 2020 r. Komisja mianowała głównego urzędnika ds. egzekwowania przepisów handlowych, aby zajął się skuteczniejszym egzekwowaniem wywiązywania się z zobowiązań wynikających z polityki handlowej. W związku z tym w listopadzie 2020 r. Komisja uruchomiła nowy mechanizm rozpatrywania skarg – punkt kompleksowej obsługi – jako część wzmocnionych starań na rzecz wzmocnienia egzekwowania i wdrażania zobowiązań handlowych. Komisja otrzymuje skargi dotyczące różnych kwestii związanych z polityką handlową, w tym naruszeń zobowiązań w ramach systemu GSP, za pośrednictwem punktu kompleksowej obsługi. Należy zatem zintegrować ten nowy system rozpatrywania skarg

¹⁰ Możliwość częściowego wycofania preferencji została wprowadzona na mocy reformy systemu GSP z 2012 r.

z ramami rozporządzenia w sprawie GSP, w szczególności w odniesieniu do procedury wycofania.

Zainteresowane strony, z którymi skonsultowano się na potrzeby przeglądu śródkresowego mającego miejsce w 2018 r. oraz badania uzupełniającego analizę skutków przeprowadzonego w 2021 r., zwróciły uwagę na konieczność zwiększenia przejrzystości i poprawy komunikacji na różnych etapach monitorowania i wdrażania GSP. Mogłoby to pomóc wzmocnić system monitorowania i przyczynić się do skuteczniejszego dialogu z krajami korzystającymi, a także zwiększyć zaangażowanie zainteresowanych stron w system GSP.

W sprawozdaniu z oceny skutków rozważa się warianty poprawy procesu monitorowania i zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, a także dostosowania cyklu monitorowania GSP+. Zalecamy zatem, by opublikowano wytyczne dotyczące procesu monitorowania opracowane w oparciu o praktyki administracyjne, a także dotyczące zaangażowanych podmiotów oraz możliwości zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego. We wniosku ustawodawczym doprecyzowujemy włączenie na szeroką skalę źródeł informacji na potrzeby monitorowania GSP+ i zalecamy, by wydłużono czas trwania cyklu monitorowania GSP z dwóch do trzech lat.

5) Stosowanie środków ochronnych

W badaniu uzupełniającym oraz sprawozdaniu z oceny skutków rozważa się dwa rodzaje rozszerzenia w zakresie automatycznych środków ochronnych – w odniesieniu do zakresu produktów oraz krajów korzystających z systemu GSP. Wniosek jest taki, że żaden z nich nie doprowadziłby do częstszego stosowania tego mechanizmu. W związku z tym nie wydaje się, aby istniała potrzeba wprowadzenia istotnych zmian w zakresie mechanizmu ochronnego. Proponuje się zatem, aby wprowadzić jedynie szereg technicznych dostosowań i ulepszeń mających na celu odpowiednie dostosowanie automatycznych środków ochronnych do zniesienia preferencji wobec produktów, mianowicie: 1) obliczanie nadwyżek przywozu na poziomie sekcji GSP w oparciu o wartości przywozu, a nie jego wielkości, ze względu na heterogeniczność produktów w ramach sekcji; będzie to lepiej ukazywać przypadki zwiększonego przywozu, który mógłby zaszkodzić przemysłowi UE; 2) dostosowanie progów automatycznych środków ochronnych i znoszenia preferencji dla określonych produktów względem siebie, tak aby uzupełniały się wzajemnie.

Ogólny wpływ preferowanego zestawu wariantów

Ogólny wpływ gospodarczy i pozagospodarczy (społeczny, środowiskowy i związany z prawami człowieka) proponowanych wariantów strategicznych jest ograniczony, jako że zaleca się utrzymanie obecnej trzypoziomowej struktury systemu GSP. Dokonano takiego wyboru, aby ograniczyć oczekiwany spadek realnego PKB, dobrobytu, całkowitego wywozu do UE oraz dochodów budżetowych w porównaniu z obecnie przyjętym scenariuszem, który mogłyby odczuć kraje objęte standardowym systemem GSP lub GSP+ w przypadku zmiany obecnej struktury. W przypadku zaprzestania stosowania standardowego systemu GSP lub systemu GSP+ należałoby spodziewać się znacznego ograniczenia wywozu w określonych sektorach, takich jak sektor tekstylny i odzieżowy, skórzanym i obuwniczym, rolno-spożywczy, produktów chemicznych, gumowy i tworzyw sztucznych. Analizę ekonomiczną w ramach badania uzupełniającego przeprowadzono z wykorzystaniem symulacji opartej na modelu równowagi ogólnej. Wykazała ona (we wszystkich scenariuszach innych niż utrzymanie obecnej struktury GSP) negatywny wpływ na PKB i handel zarówno dla UE, jak i dla krajów

korzystających z systemu GSP (przy czym niektóre z nich mogą być bardziej dotknięte)¹¹ i potwierdza, że należy wspierać decyzję o utrzymaniu ciągłości systemu przy zachowaniu jego obecnej struktury.

Decyzja o stworzeniu pomostu ułatwiającego przejście na GSP+ krajom najsłabiej rozwiniętym, które nie kwalifikują się już do EBA (na skutek zmiany kryteriów kwalifikowalności do GSP+ pod względem gospodarczym) umacnia decyzję o zachowaniu ciągłości i ogranicza negatywne skutki, jakie mogłyby odczuć kraje najsłabiej rozwinięte.

Oczekuje się, że aktywniejsze stosowanie uwarunkowań związanych z potencjalnym wycofaniem (częściowym lub sektorowym) będzie miało pozytywny wpływ na skuteczność systemu GSP: przyczyniłoby się to do podejmowania dalszych działań na rzecz osiągnięcia celu systemu GSP w zakresie zrównoważonego rozwoju. Byłoby to również spójne z innymi obszarami polityki UE, w szczególności ze współpracą na rzecz rozwoju, wspieraniem praw człowieka i kwestii społecznych oraz wkładem UE w realizację Agendy 2030.

Ogólny wpływ na stosunki polityczne

Utrzymanie systemu GSP po wprowadzeniu zaproponowanych ukierunkowanych zmian będzie dla partnerów z krajów rozwijających się sygnałem od UE świadczącym o zamiarze podtrzymania ważnej platformy pozwalającej na współpracę z krajami korzystającymi w celu wprowadzenia zmian zgodnych z programem wartości UE i spójnością polityki na rzecz rozwoju.

Kluczową kwestią są skutki polityczne wdrożenia preferowanych wariantów. Analiza w tej dziedzinie ma charakter jakościowy i opiera się na formalnych i nieformalnych konsultacjach. Należy oczekiwać, że decyzja o utrzymaniu systemu GSP w obecnym kształcie zostanie przyjęta z zadowoleniem przez kraje korzystające i kraje rozwinięte będące partnerami Światowej Organizacji Handlu. Działanie to jest zgodne z obowiązującą od dawna zasadą klauzuli dopuszczającej Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (GATT), która przyznaje stałe zwolnienie z zasady klauzuli najwyższego uprzywilejowania (niedyskryminacji) krajom rozwiniętym w celu jednostronnego przyznania zniesienia lub redukcji ceł płaconych za przywóz z krajów rozwijających się, mających takie same potrzeby w zakresie handlu, finansowania i rozwoju. Kontynuacja systemu GSP pozostaje w zgodzie ze spójnością polityki na rzecz rozwoju (zapisaną w art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), która stanowi kluczowy filar starań UE na rzecz zwiększenia pozytywnego wpływu i skuteczności współpracy na rzecz rozwoju. Ponadto jest częścią politycznego zobowiązania UE do wspierania zrównoważonego rozwoju na świecie, znajdującego swoje odzwierciedlenie we wdrażaniu Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, do których realizacji zobowiązali się wszyscy członkowie Światowej Organizacji Handlu.

• Sprawność regulacyjna i uproszczenie

Pełne tabele przedstawiające korzyści i koszty znajdują się w załączniku 3 do sprawozdania z oceny skutków dołączonego do niniejszego wniosku. Trudno ilościowo określić potencjalne korzyści płynące z proponowanych zestawów celów, jako że często wiążą się one

¹¹ Z analizy przeprowadzonej w oparciu o model równowagi ogólnej wynika, że PKB UE spadłby maksymalnie o 0,01 %, natomiast straty krajów objętych systemem GSP byłyby większe w wartościach względnych, tj. od 0,04 % do 0,07 %. Ta stosunkowo niewielka średnia nie zmienia faktu, że niektóre kraje ucierpiałyby bardziej, w szczególności Pakistan i Bangladesz, tracąc odpowiednio do 0,3 % i 0,36 % PKB.

z koniecznością przeprowadzenia technicznych ulepszeń struktury i przepisów ram systemu GSP w celu zwiększenia ich skuteczności i efektywności oraz podniesienia potencjału zrównoważonego rozwoju gospodarczego krajów korzystających. Aby zapewnić przewidywalność i stabilność systemu, we wniosku utrzymuje się *status quo*, w przypadkach gdy nie ma istotnych powodów do wprowadzenia zmian. Jeśli chodzi o proponowane zmiany, inicjatywa ma następujące skutki praktyczne, przynosi korzyści i wiąże się z powiązanymi kosztami w porównaniu ze scenariuszem bazowym, w podziale na grupy polityk:

- g) Ustalenia i zakres krajów: wszystkie kraje, które przestają korzystać z EBA, będą kwalifikowały się do GSP+, jeśli ich władze złożą wniosek o objęcie ich tym rozwiązaniem. Jest to środek ograniczający ryzyko: nie oczekuje się, że przyniesie korzyści, ale pozwala uniknąć strat i poważnych negatywnych skutków gospodarczych dla krajów najsłabiej rozwiniętych, które utraciłyby preferencje w ramach EBA. Ponadto wspiera on cel systemu GSP w dziedzinie rozwoju, zapewniając stały dostęp do systemu krajom najbardziej potrzebującym. Wiązałoby się to również z pewnym uproszczeniem systemu i zmniejszeniem obciążeń administracyjnych związanych z obliczaniem i monitorowaniem stosownych kryteriów.
- h) Zakres produktów i znoszenie preferencji dla określonych produktów: zmiana progów znoszenia preferencji dla określonych produktów ma na celu podniesienie skuteczności mechanizmu znoszenia preferencji dla określonych produktów w odniesieniu do konkretnych produktów konkurencyjnych. Oczekuje się, że przyczyni się to do lepszego ukierunkowania programu na produkty i kraje najbardziej potrzebujące.
- i) Uwarunkowania: rozszerzenie uwarunkowań negatywnych przyczynia się do walki ze zmianą klimatu poprzez zachęcanie krajów korzystających z systemu GSP do lepszej realizacji konwencji dotyczących klimatu i środowiska oraz do poprawy dobrych rządów we wszystkich krajach korzystających. Rola, jaką odgrywa GSP, może być znacząca, ponieważ degradacja środowiska naturalnego dotyka w największym stopniu kraje rozwijające się, ze względu na ekstensywną produkcję wyrobów zależnych od zasobów naturalnych (takich jak wyroby tekstylne), jak również często obserwowany brak prawodawstwa i programów dotyczących ochrony środowiska w tych krajach. Aktualizacja wykazu konwencji międzynarodowych zwiększa wpływ na kluczowe prawa człowieka (np. prawa osób z niepełnosprawnościami, prawa dzieci) oraz ich zauważalność i na standardy (np. w zakresie inspekcji pracy), a także wspiera działania na rzecz walki ze zmianą klimatu poprzez włączenie porozumienia paryskiego (oraz zniesienie nieaktualnego protokołu z Kioto).

Wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia oceny skutków przed wycofaniem preferencji pozwoli na zrównoważenie ogólnych celów GSP, jakimi są przyczynianie się do ograniczania ubóstwa i wspieranie zrównoważonego rozwoju. W szczególności zapewnia, że ewentualne wycofanie jest dostosowane do sytuacji w docelowym kraju korzystającym, jego potrzeb w zakresie rozwoju gospodarczego oraz społeczno-gospodarczego wpływu wszelkich środków związanych z wycofaniem.

Wprowadzenie szybszej procedury wycofania przewiduje specjalny instrument umożliwiający zajęcie się szczególnymi okolicznościami charakteryzującymi się wyjątkowo poważnymi naruszeniami i potrzebą pilnej reakcji. Zwiększa to również

skuteczność wycofania poprzez wywieranie presji na beneficjentów, aby reagowali na zidentyfikowane obawy.

- j) **Przejrzystość:** wydłużenie cyklu monitorowania GSP+ poprawia skuteczność i wydajność poprzez zbliżenie długości cyklu monitorowania GSP+ do cyklu monitorowania konwencji międzynarodowych przez odpowiednie traktatowe organy monitorujące oraz zapewnienie krajom korzystającym więcej czasu na zajęcie się kwestiami związanymi z wdrażaniem konwencji.
- k) **Środki ochronne:** proponowane zmiany techniczne zapewniają spójność między środkami mającymi na celu ochronę przemysłu UE oraz przewidują uproszczenie procedury automatycznych środków ochronnych i zmniejszenie obciążenia administracyjnego.

Oczekuje się, że technologie cyfrowe nie wywrą znacznego wpływu na zmiany rozporządzenia w sprawie GSP. Przy wdrażaniu wniosku UE może wykorzystać istniejące procesy i rozwiązania biznesowe, w ramach których w bezpieczny sposób przetwarza się informacje w sposób elektroniczny (tj. wymieniając informacje z organami krajów korzystających, organami monitorującymi konwencje międzynarodowe i społeczeństwem obywatelskim; przeprowadzając otwarte konsultacje publiczne; składając deklaracje dotyczące przywozu z krajów trzecich zgodnie z systemem REX [system zarejestrowanych eksporterów] itd.).

• **Prawa podstawowe**

Wspieranie poszanowania praw podstawowych w krajach korzystających z systemu GSP wpisuje się w ogólne cele rozporządzenia w sprawie GSP, mianowicie: 1) wspieranie krajów rozwijających się w ich wysiłkach na rzecz ograniczania ubóstwa, 2) propagowanie dobrych rządów i zrównoważonego rozwoju. W związku z tym w załączonym sprawozdaniu z oceny skutków uwzględniono istotne aspekty i wpływ na prawa podstawowe. Szczególną uwagę zwrócono na międzynarodowe instrumenty w zakresie praw człowieka i praw pracowniczych, które również znajdują się na liście konwencji w załączniku VI do niniejszego wniosku. Przeprowadzono konsultacje z odpowiednimi służbami Komisji (SJ, DG JUST, HOME, EMPL, INTPA) oraz z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych w sprawie tego wniosku, który zgodnie z przewidywaniami powinien wywrzeć ogólny pozytywny wpływ na prawa podstawowe.

4. WPLYW NA BUDŻET

Niniejsze rozporządzenie nie powoduje kosztów obciążających budżet UE. Jego stosowanie wiąże się jednak z utratą dochodów z cel. W oparciu o najnowsze dane (z 2019 r.)¹² przyznanie preferencji wiąże się, zgodnie z proponowanym rozporządzeniem w sprawie GSP, z utratą dochodów dla UE w wysokości 2 977,6 mln EUR. Nowe rozporządzenie w znacznym stopniu utrwaliłoby istniejące preferencje, ale zaostrzyłoby warunki znoszenia preferencji dla poszczególnych sekcji produktów. W związku z tym tendencja do utraty dochodów na mocy nowego rozporządzenia byłaby nieco niższa niż na mocy obecnego rozporządzenia¹³. Ponadto możliwość, że kraje przestaną kwalifikować się do systemu z powodu osiągnięcia statusu

¹² Dane za rok 2020 są dostępne, ale nie zostały wybrane jako podstawa do obliczeń, ponieważ uważa się ten rok za nietypowy i niereprezentatywny.

¹³ Aby uzyskać szczegółowe informacje, zob. sprawozdanie finansowe.

kraju o wyższym średnim dochodzie lub podpisania umowy o wolnym handlu z UE, przyczyniłaby się do zmniejszenia utraty dochodów.

Szczegółowe sprawozdanie finansowe jest dostępne w poniższym wniosku.

Ogólny wpływ na koszty administracyjne

We wniosku kładzie się nacisk na ciągłość, co oznacza, że zgodnie z ogólną oceną przewiduje się umiarkowany wpływ na UE i kraje korzystające pod względem obciążeń administracyjnych. W ramach preferowanych wariantów kwestie, które najprawdopodobniej będą miały wpływ na koszty administracyjne, to wnioski dotyczące uwarunkowań i wynikające z nich konieczne wzmożone wysiłki w zakresie monitorowania. W szczególności w ramach grupy polityk dotyczących uwarunkowań (opisanych szczegółowo w sekcji 6.3.1 sprawozdania z oceny skutków) następujące warianty strategiczne mogą generować dodatkowe koszty administracyjne: dodawanie nowych konwencji jako warunku dalszego otrzymywania pomocy z tytułu systemu GSP lub korzystania z niej; rozszerzenie uwarunkowań negatywnych na konwencje dotyczące ochrony środowiska i dobrych rządów; skrócenie czasu trwania procedury wycofania w wyjątkowych okolicznościach; przygotowanie oceny skutków społeczno-gospodarczych jako dodatkowego kroku po wszczęciu procedury wycofania z systemu GSP lub dodanie elementów związanych z obowiązkiem readmisji własnych obywateli kraju korzystającego spowodowałoby zwiększenie kosztów administracyjnych (głównie związanych z zaangażowaniem personelu). Obciążeniom administracyjnym (ocenionym w tabeli 6 sprawozdania z oceny skutków) zapobiega się poprzez rezygnację z rozszerzenia uwarunkowań pozytywnych, tj. ratyfikacji konwencji i obowiązków związanych z wykorzystaniem solidnego systemu monitorowania, na kraje korzystające ze standardowego GSP lub EBA.

Warianty strategiczne dotyczące monitorowania (szczegółowo opisane w sekcji 6.4 sprawozdania z oceny skutków) również mają bezpośredni wpływ na koszty administracyjne. Mogą one przyczynić się w szczególności do zwiększenia liczby zadań administracyjnych po stronie UE. Jest to jednak trudne do określenia ilościowego, ponieważ stanowi kodyfikację praktyk, które już funkcjonują. Zmiana ta byłaby ponadto odpowiedzią na żądania zainteresowanych stron, takich jak związki zawodowe i organizacje pozarządowe, które chcą odgrywać aktywniejszą rolę w procesie monitorowania.

Inne koszty wiązałyby się z pomocą techniczną i wsparciem UE dla krajów objętych systemem GSP, aby zwiększyć ich zdolność instytucjonalną do ratyfikacji i wdrażania konwencji międzynarodowych. Wysokość tych kosztów jest jednak bardzo trudna do oszacowania ze względu na brak niezbędnych informacji na tym etapie.

Oczekuje się, że wydłużenie cyklu monitorowania z dwóch do trzech lat pozwoli na zmniejszenie obciążeń administracyjnych zarówno dla UE, jak i dla krajów korzystających.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Ze względu na to, że niniejszy wniosek wprowadza minimalne zmiany, mające na celu poprawę skuteczności i wydajności, po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie GSP jego wykonanie będzie mogło być kontynuowane bez większych dostosowań w oparciu o obecne praktyki.

Co trzy lata, począwszy od dnia 1 stycznia 2027 r., Komisja będzie składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania rozporządzenia. Komisja będzie

regularnie składać sprawozdania z wykonania rozporządzenia grupie ekspertów Komisji ds. GSP i grupie roboczej Rady. Proponuje się przeprowadzenie oceny śródkresowej rozporządzenia w dniu 1 stycznia 2030 r., tj. po pięciu latach faktycznego stosowania systemu.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Szczegółowa tabela korelacji jest zamieszczona w załączniku VIII do niniejszego wniosku.

Poniżej przedstawiono komentarz do przepisów szczegółowych w podziale na rozdziały:

Rozdział I Przepisy ogólne:

W art. 2 dodano definicje skargi (13) oraz kumulacji regionalnej (14) i kumulacji rozszerzonej (15).

W art. 3 ust. 2 dodano możliwość aktualizacji wykazu krajów kwalifikujących się w oparciu o zmiany ich potrzeb w zakresie handlu i rozwoju. Nie zaproponowano innych zmian merytorycznych.

Rozdział II Rozwiązania ogólne (standardowy GSP):

Skreślono art. 4 ust. 3, ponieważ stanowił klauzulę przejściową dla rozporządzenia z 2012 r. Nie zaproponowano innych zmian merytorycznych.

Rozdział III Szczególne rozwiązania motywacyjne (GSP +)

W art. 9 ust. 1 lit. d) dodano wymóg, zgodnie z którym kraje kandydujące do GSP+ mają obowiązek przedłożyć plan działania na rzecz skutecznego wprowadzenia w życie konwencji istotnych dla systemu GSP jako część wniosku o objęcie GSP+.

Skreślono art. 9 ust. 2 ze względu na jego powiązanie z kryterium podatności na zagrożenia dla konkurencyjności eksportu w ramach systemu GSP+, które proponuje się usunąć na podstawie badania uzupełniającego i sprawozdania z oceny skutków.

Dodano art. 10 ust. 8 w celu zapewnienia przepisów przejściowych dla krajów korzystających obecnie z systemu GSP+, które musiałyby ponownie złożyć wniosek, aby spełnić nowe wymogi systemu GSP+ (ratyfikacja sześciu dodatkowych konwencji, które proponuje się dodać do wykazu konwencji istotnych dla systemu GSP+).

W art. 14 wydłużono okres sprawozdawczy do trzech lat, aby usprawnić i lepiej zsynchronizować go z opracowywaniem sprawozdań przez organy monitorujące.

W art. 15 ust. 9 wprowadzono przepis, zgodnie z którym Komisja, proponując czasowe wycofanie preferencji taryfowych w kraju korzystającym, rozważa społeczno-gospodarcze skutki takiej decyzji.

W art. 16 wprowadza się możliwość rozszerzenia zakresu środków wycofania w przypadku wystąpienia dodatkowych przyczyn lub naruszeń.

Rozdział IV Szczególne rozwiązania (EBA):

Skreślono art. 18 ust. 2 i 3, jako że nie są już potrzebne.

Rozdział V Czasowe wycofanie:

W art. 19 ust. 1 lit. c) wprowadzono procedurę wycofania w odniesieniu do readmisji własnych obywateli.

W art. 19 ust. 10 wprowadzono przepis, zgodnie z którym Komisja, proponując czasowe wycofanie preferencji taryfowych w kraju korzystającym, rozważa społeczno-gospodarcze skutki takiej decyzji.

Dodano art. 19 ust. 14, aby zwiększyć elastyczność w odniesieniu do przeglądu zakresu wycofania, odroczenia lub zawieszenia jego stosowania w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności, takich jak zagrożenie zdrowotne lub sanitarne na skalę światową.

Dodano art. 19 ust. 16 oraz art. 19 ust. 17, aby zapewnić pilną procedurę wycofania w przypadkach poważnych naruszeń odpowiednich konwencji istotnych dla systemu GSP, gdy konieczna jest szybka reakcja ze względu na szczególne okoliczności w kraju korzystającym.

W art. 20 wprowadza się możliwość rozszerzenia zakresu środków wycofania w przypadku wystąpienia dodatkowych przyczyn lub naruszeń.

Rozdział VI Środki ochronne i nadzoru:

W art. 29 ust. 1 skreślono przepis dotyczący określania progów ochronnych w oparciu o wielkość przywozu i zastąpiono go obliczaniem progów w oparciu o wartość przywozu.

Rozdział VII Przepisy wspólne:

W art. 33 ust. 3 i 4 wprowadzono specjalny proces mający na celu zapewnienie, że kumulacja odpowiada potrzebom rozwojowym, finansowym i handlowym kraju wnioskującego.

W art. 40 przedłuża się z dwóch do trzech lat okres przedkładania sprawozdania Parlamentowi i Radzie.

Rozdział VIII Przepisy końcowe:

Wykaz załączników:

Załącznik I: Zawiera w jednym załączniku wykaz kwalifikujących się krajów oraz rozwiązanie, z którego korzystają, zastępując załącznik I oraz fragmenty załączników II, III i IV do poprzedniego rozporządzenia w sprawie GSP. Wykreśla się z wykazu krajów kwalifikujących się te, które nie powinny być uznawane za kraje rozwijające się w kontekście systemu GSP (Rosja, Chiny, Hongkong, Makau), aby zapewnić, że korzyści z systemu GSP są ograniczone do krajów rozwijających się, które mają podobne potrzeby w zakresie handlu, finansowania i rozwoju.

Załącznik II: Zawiera odrębny wykaz krajów, w odniesieniu do których wycofano preferencje systemu GSP, zastępujący odpowiednie szczegółowe wykazy w poprzednich załącznikach II, III i IV.

Załącznik III: Zawiera wykaz produktów objętych rozwiązaniami systemu GSP i GSP+.

Załącznik IV: (poprzedni załącznik VI) Dostosowuje progi znoszenia preferencji dla określonych produktów i progi ochronne w dół o 10 % w celu lepszego ukierunkowania na produkty konkurencyjne.

Załącznik V: (poprzedni załącznik V) Znosi kryterium podatności na zagrożenia związane z konkurencyjnością eksportu, jak wyżej.

Załącznik VI: (poprzedni załącznik VIII) Dodaje sześć dodatkowych konwencji międzynarodowych zgodnie z badaniem uzupełniającym i oceną wpływu.

Załącznik VII: Zawiera wykaz produktów objętych wyłącznie rozwiązaniem GSP+.

Załącznik VIII: (poprzedni załącznik X) Zawiera tabelę korelacji.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Od 1971 r. Wspólnota przyznaje preferencje handlowe krajom rozwijającym się w ramach swojego ogólnego systemu preferencji taryfowych („GSP”).
- (2) Wspólna polityka handlowa Unii kieruje się zasadami ustanowionymi w postanowieniach ogólnych o działaniach zewnętrznych Unii, zawartych w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), i służy osiągnięciu celów określonych w tych postanowieniach.
- (3) Wspólna polityka handlowa Unii ma być spójna z polityką Unii w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju i powinna utrzymywać cele określone w art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności likwidację ubóstwa oraz promowanie zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego oraz dobrych rządów w krajach rozwijających się. Ma ona być zgodna z wymogami Światowej Organizacji Handlu (WTO), w szczególności z decyzją w sprawie zróżnicowanego i bardziej uprzywilejowanego wzajemnego traktowania oraz pełniejszego uczestnictwa krajów rozwijających się („klauzula dopuszczająca”), przyjętą na mocy Układu Ogólnego w sprawie Taryf Celnych i Handlu (GATT) w 1979 r., która stanowi, że członkowie WTO mogą przyznać zróżnicowane i korzystniejsze traktowanie krajom rozwijającym się.
- (4) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012¹⁴, przewiduje stosowanie ogólnego systemu preferencji taryfowych („system”) do dnia 31 grudnia 2023 r., z wyjątkiem szczególnych ustaleń dotyczących krajów najsłabiej rozwiniętych, w przypadku których podana data wygaśnięcia nie ma zastosowania. Po tym czasie GSP powinien obowiązywać przez 10 lat od daty zastosowania preferencji określonych w niniejszym rozporządzeniu z wyjątkiem szczególnego rozwiązania

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 (Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1).

dotyczącego krajów najsłabiej rozwiniętych, które powinno być dalej stosowane i nie powinno wygasnąć.

- (5) Ogólne cele systemu GSP obejmują wspieranie eliminacji ubóstwa we wszystkich jego formach, zgodnie z Agendą 2030 oraz celem zrównoważonego rozwoju nr 17.12, a także promowanie programu zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnym unikaniu szkód dla interesów sektora przemysłu UE. W przeglądzie śródkresowym systemu GSP dokonanym w 2018 r. oraz w badaniu uzupełniającym przeprowadzonym w 2021 r. w związku z oceną skutków, które stanowią podstawę niniejszego rozporządzenia, stwierdzono, że ramy systemu GSP na mocy rozporządzenia (UE) nr 978/2012 przyczyniły się do realizacji tych głównych celów, które stanowiły istotę przeprowadzonej w 2012 r. naprawy rozporządzenia Rady (WE) nr 732/2008¹⁵.
- (6) Ze względu na obecną sytuację na świecie cele te pozostają istotne i są zgodne z analizą i perspektywą przedstawioną w niedawno wydanym komunikacie Komisji „Przegląd polityki handlowej – otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa”¹⁶. Zgodnie z przeglądem polityki handlowej „[w] strategicznym interesie UE leży bowiem wspieranie zwiększonej integracji z gospodarką światową podatnych na zagrożenia krajów rozwijających się” oraz „UE musi w pełni wykorzystać siłę, jaką daje jej otwartość i atrakcyjność jej jednolitego rynku”, aby wspierać multilateralizm i zapewnić przestrzeganie uniwersalnych wartości. W odniesieniu do systemu GSP, w przeglądzie polityki handlowej odnotowano jego istotną rolę „w promowaniu poszanowania podstawowych praw człowieka i praw pracowniczych” oraz wyznaczono cel, jakim jest „dalsze zwiększenie możliwości handlowych dla krajów rozwijających się, aby ograniczyć ubóstwo i stworzyć miejsca pracy zgodne z międzynarodowymi wartościami i zasadami”. System powinien ponadto pomagać beneficjentom w wyjściu z kryzysu spowodowanego COVID-19 oraz w odbudowie ich gospodarek w sposób zrównoważony, w tym z poszanowaniem dla międzynarodowych praw człowieka oraz norm w zakresie praw pracowniczych, środowiskowych i związanych z dobrymi rządami. Należy zapewnić spójność między systemem GSP i jego celami a pomocą udzielaną krajom korzystającym zgodnie z unijną spójnością polityki na rzecz rozwoju, która stanowi kluczowy filar starań Unii na rzecz wzmocnienia pozytywnego wpływu współpracy na rzecz rozwoju i zwiększenia jej skuteczności¹⁷.
- (7) Zapewniając preferencyjny dostęp do rynku Unii, w ramach systemu należy wspierać kraje rozwijające się w ich wysiłkach na rzecz ograniczania ubóstwa oraz osiągnięcia i promowania dobrych rządów i zrównoważonego rozwoju, poprzez udzielanie tym krajom pomocy w zakresie wytwarzania dodatkowych przychodów z handlu międzynarodowego, które kraje te mogą następnie ponownie zainwestować z myślą o własnym rozwoju oraz, dodatkowo, w celu dywersyfikowania swoich gospodarek. Preferencje taryfowe przyznawane w ramach systemu należy ukierunkować na te kraje rozwijające się, które mają większe potrzeby rozwojowe, handlowe i finansowe.

¹⁵ Rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 z dnia 22 lipca 2008 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych na okres od dnia 1 stycznia 2009 r. oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 552/97, (WE) nr 1933/2006 oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 1100/2006 i (WE) nr 964/2007 (Dz.U. L 211 z 6.8.2008, s. 1).

¹⁶ COM(2021) 66 final, 18 lutego 2021.

¹⁷ Art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczący spójności polityki na rzecz rozwoju stanowi: *Przy realizacji polityk, które mogłyby mieć wpływ na kraje rozwijające się, Unia bierze pod uwagę cele współpracy na rzecz rozwoju.*

- (8) System powinien obejmować podstawowe rozwiązanie („standardowy GSP”) oraz dwa szczególne rozwiązania, tj. szczególne rozwiązanie motywacyjne dotyczące zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów (GSP+) oraz szczególne rozwiązanie dotyczące krajów najsłabiej rozwiniętych (EBA). Utrzymuje się zatem strukturę systemu obowiązującą przez ostatnie dziesięć lat, której działanie uznano za pomyślne, jako że kładzie się w niej nacisk na kraje najbardziej potrzebujące i uwzględnia zróżnicowane potrzeby beneficjentów w zakresie rozwoju.
- (9) Standardowy GSP powinien być przyznawany wszystkim krajom rozwijającym się, które mają wspólne potrzeby rozwojowe i znajdują się na podobnym etapie rozwoju gospodarczego. Na szczycie Światowej Organizacji Handlu nie sformułowano definicji „krajów rozwijających się”, a sporządzenie wykazu krajów rozwijających się kwalifikujących się do systemu GSP pozostawia się krajom przyznającym preferencje. Kraje, które pomyślnie przeszły transformację z gospodarki scentralizowanej na rynkową i stały się prężnymi gospodarkami o silnej pozycji w handlu międzynarodowym, takie jak Chiny, Hongkong, Makao i Rosja, nie powinny być uznawane za kraje rozwijające się w kontekście systemu GSP, a zatem należy wykreślić je z wykazu krajów kwalifikujących się do uzyskania pomocy. Kraje, które zostały sklasyfikowane przez Bank Światowy jako kraje o wysokim dochodzie lub o wyższym średnim dochodzie, mają poziom dochodu na mieszkańca umożliwiający im osiągnięcie wyższych poziomów dywersyfikacji bez preferencji taryfowych przyznawanych w ramach systemu. Znajdują się one na różnych poziomach rozwoju gospodarczego i w związku z tym nie mają takich samych potrzeb w zakresie rozwoju, handlu i finansów jak kraje o niskim dochodzie lub podatne na zagrożenia kraje rozwijające się. Aby zapobiec nieuzasadnionej dyskryminacji, należy traktować je w inny sposób; w związku z tym nie korzystają one z rozwiązania w ramach standardowego GSP. Ponadto korzystanie przez kraje o wysokim lub wyższym średnim dochodzie z preferencji taryfowych przyznawanych w ramach systemu zwiększyłoby presję konkurencyjną na wywóz z biedniejszych, bardziej podatnych na zagrożenia krajów, a zatem mogłoby spowodować nałożenie nieuzasadnionego obciążenia na te kraje rozwijające się, które są bardziej podatne na zagrożenia. W ramach standardowego GSP powinno się uwzględnić fakt, że potrzeby rozwojowe, handlowe i finansowe podlegają zmianom, oraz zapewnić, że rozwiązanie to pozostanie otwarte, jeżeli sytuacja danego kraju ulegnie zmianie.
- (10) Przez wzgląd na spójność nie należy rozszerzać preferencji taryfowych przyznawanych w ramach standardowego GSP na kraje rozwijające się, które korzystają z zawartej z Unią umowy o preferencyjnym dostępie do rynku, zapewniającej zasadniczo w zakresie całego handlu co najmniej taki sam poziom preferencji taryfowych jak system. Aby jednak zapewnić krajowi korzystającemu i podmiotom gospodarczym czas na dokładne przystosowanie się, rozwiązanie w ramach standardowego GSP należy w dalszym ciągu stosować przez dwa lata od daty rozpoczęcia stosowania rozwiązania zakładającego preferencyjny dostęp do rynku.
- (11) Szczególne rozwiązanie motywacyjne dotyczące zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów (GSP+) opiera się na całościowej koncepcji zrównoważonego rozwoju uznanej przez międzynarodowe konwencje i instrumenty, takie jak Deklaracja Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawie do rozwoju z 1986 roku, Deklaracja z Rio w sprawie środowiska i rozwoju z 1992 roku, Deklaracja Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) dotycząca podstawowych zasad i praw w pracy z 1998 roku, Deklaracja milenijna Organizacji Narodów Zjednoczonych z 2000 roku i Deklaracja

z Johannesburga w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2002 roku, Deklaracja na rzecz przyszłości pracy z okazji stulecia MOP z 2019 roku, dokument końcowy szczytu Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zrównoważonego rozwoju z 2015 roku „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”, Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz porozumienie klimatyczne z Paryża w ramach Ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu. W związku z tym należy przyznać dodatkowe preferencje taryfowe przewidziane w ramach szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów tym krajom rozwijającym się, które ze względu na brak dywersyfikacji są podatne na zagrożenia pod względem gospodarczym, ratyfikowały kluczowe konwencje międzynarodowe dotyczące praw człowieka i praw pracowniczych, ochrony klimatu i środowiska oraz dobrych rządów, a także zobowiązują się do ich skutecznego wdrożenia. Szczególne rozwiązanie motywacyjne dotyczące zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów powinno pomóc tym krajom w podjęciu dodatkowych zobowiązań wynikających z ratyfikacji i skutecznego wdrożenia tych konwencji. Należy zaktualizować wykaz konwencji istotnych z perspektywy systemu GSP, aby lepiej odzwierciedlić rozwój kluczowych instrumentów i norm międzynarodowych oraz przyjąć proaktywne podejście do zrównoważonego rozwoju zgodne z celami zrównoważonego rozwoju i Agendą 2030¹⁸. W związku z tym dodaje się następujące konwencje: porozumienie klimatyczne z Paryża (2015 r.) zastępujące protokół z Kioto; Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych; Protokół fakultatywny do Konwencji o prawach dziecka w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne; Konwencja nr 81 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca inspekcji pracy; Konwencja nr 144 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca trójstronnych konsultacji; Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

- (12) Należy zachęcać kraje, które nie należą już do kategorii krajów najsłabiej rozwiniętych ustanowionej przez ONZ, do dalszego podążania drogą zrównoważonego rozwoju. W tym celu należy złagodzić – w porównaniu z rozporządzeniem (UE) nr 978/2012 – kryteria dotyczące podatności na zagrożenia gospodarcze, które musi spełnić kraj, aby zakwalifikować się do szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, tak aby ułatwić dostęp do tego rozwiązania większej liczbie krajów opuszczających kategorię krajów najsłabiej rozwiniętych.
- (13) Preferencje powinny mieć na celu wspieranie dalszego wzrostu gospodarczego, a tym samym wychodzić naprzeciw potrzebie zrównoważonego rozwoju. W ramach szczególnych rozwiązań motywacyjnych na rzecz zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, cła ad valorem dla danych krajów korzystających powinny zatem zostać zawieszone. Cła specyficzne, o ile nie są połączone z cłem ad valorem, powinny także zostać zawieszone.
- (14) Kraje, które spełniają kryteria kwalifikowalności w zakresie korzystania ze szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, powinny móc korzystać z dodatkowych preferencji taryfowych,

¹⁸ Organizacja Narodów Zjednoczonych (2015). Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 25 września 2015 r. „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030” (A/RES/70/1) dostępne pod następującym adresem: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

jeżeli po złożeniu przez nie wniosku Komisja ustali, że spełnione są odpowiednie warunki.

- (15) Kraje, którym przyznano dostęp do szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów na mocy rozporządzenia (UE) nr 978/2012, powinny złożyć nowy wniosek w terminie dwóch lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia. Aby jednak zapewnić ciągłość i pewność prawa podmiotom gospodarczym, należy utrzymać preferencje taryfowe w ramach szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów przewidziane w rozporządzeniu (UE) nr 978/2012 w okresie, w którym przeprowadza się ocenę złożonych wniosków. Wnioski o pomoc o charakterze technicznym lub finansowym składane przez państwa ubiegające się o członkostwo i związane z ratyfikacją i wdrażaniem konwencji mogą być rozpatrywane przychylnie.
- (16) Komisja, a w stosownych przypadkach Europejska Służba Działań Zewnętrznych, powinna monitorować stan ratyfikacji podstawowych konwencji międzynarodowych dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych, ochrony środowiska i dobrych rządów i ich skutecznego wykonywania, analizując istotne informacje, a w szczególności dostępne wnioski i zalecenia właściwych organów monitorujących ustanowionych na mocy tych konwencji. Co trzy lata Komisja powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stanu ratyfikacji odpowiednich konwencji, wypełniania przez kraje korzystające wszelkich zobowiązań w zakresie sprawozdawczości przewidzianych w tych konwencjach oraz wykonania konwencji w praktyce.
- (17) Do celów monitorowania wdrożenia, a w stosownych przypadkach także wycofywania preferencji taryfowych niezbędne są sprawozdania właściwych organów monitorujących. Sprawozdania te mogą jednak być uzupełniane innymi informacjami dostępnymi Komisji, w tym informacjami uzyskanymi na drodze dwustronnych lub wielostronnych programów pomocy technicznej lub za pośrednictwem innych źródeł informacji, pod warunkiem że są one dokładne i wiarygodne. Może to obejmować informacje od Parlamentu Europejskiego i Rady, rządów, organizacji międzynarodowych, społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych lub skargi otrzymane za pośrednictwem punktu kompleksowej obsługi, pod warunkiem że spełniają one odpowiednie wymogi. Wszelkie niedociągnięcia zidentyfikowane podczas procesu monitorowania mogą sprawić, że Komisja będzie w przyszłości planować pomoc rozwojową w bardziej ukierunkowany sposób.
- (18) W lipcu 2020 r. Komisja powołała głównego urzędnika ds. egzekwowania przepisów handlowych, do zadań którego należy egzekwowanie przepisów handlowych. W związku z tym w listopadzie 2020 r. Komisja uruchomiła nowy mechanizm rozpatrywania skarg – punkt kompleksowej obsługi – jako część wzmożonych starań na rzecz wzmocnienia wdrażania i egzekwowania zobowiązań w dziedzinie handlu. Komisja otrzymuje skargi dotyczące różnych kwestii związanych z polityką handlową, w tym naruszeń zobowiązań w ramach systemu GSP, za pośrednictwem punktu kompleksowej obsługi. Należy zintegrować ten nowy system rozpatrywania skarg z ramami niniejszego rozporządzenia.
- (19) W ramach rozwiązania szczególnego dla krajów najsłabiej rozwiniętych (EBA) należy nadal przyznawać bezcłowy dostęp do rynku Unii w odniesieniu do produktów pochodzących z krajów uznanych przez Organizację Narodów Zjednoczonych (ONZ) za najsłabiej rozwinięte i sklasyfikowanych jako takie, z wyłączeniem handlu bronią.

Dla krajów usuniętych przez ONZ z wykazu krajów najsłabiej rozwiniętych należy ustalić okres przejściowy, aby złagodzić ewentualne negatywne skutki spowodowane zniesieniem preferencji taryfowych przyznanych w ramach tego rozwiązania. Preferencje taryfowe przewidziane w ramach rozwiązania szczególnego dla krajów najsłabiej rozwiniętych należy nadal przyznawać tym najsłabiej rozwiniętym krajom, które korzystają z innej zawartej z Unią umowy o preferencyjnym dostępie do rynku.

- (20) W przypadku standardowego GSP należy zachować rozróżnienie między preferencjami taryfowymi dla produktów niewrażliwych a preferencjami taryfowymi dla produktów wrażliwych w celu uwzględnienia sytuacji sektorów wytwarzających te same produkty w Unii.
- (21) Cła wspólnej taryfy celnej na produkty niewrażliwe nadal powinny być zawieszone, natomiast cła na produkty wrażliwe powinny zostać objęte stawkami obniżonymi, aby zapewnić zadowalający poziom wykorzystania, a jednocześnie uwzględnić sytuację w odnośnych sektorach przemysłu Unii.
- (22) Takie obniżenie stawki powinno być wystarczająco atrakcyjne, aby zachęcać przedsiębiorstwa handlowe do korzystania z możliwości oferowanych przez system. Cła ad valorem należy zatem zasadniczo obniżyć o stawkę zryczałtowaną wynoszącą 3,5 punktu procentowego w stosunku do stawki celnej dla krajów objętych klauzulą najwyższego uprzywilejowania, natomiast takie cła na materiały i wyroby włókiennicze należy obniżyć o 20 %. Cła specyficzne należy obniżyć o 30 %. Jeżeli określone zostało cło minimalne, takie minimalne cło nie powinno być stosowane.
- (23) Cła powinny być całkowicie zawieszone, jeżeli preferencyjne traktowanie w odniesieniu do indywidualnej deklaracji przywozowej skutkuje cłem ad valorem w wysokości nieprzekraczającej 1 % lub cłem specyficznym w wysokości nieprzekraczającej 2 EUR, ponieważ koszt pobrania takiego cła może być wyższy od uzyskanego dochodu.
- (24) Znoszenie preferencji dla określonych produktów powinno opierać się na kryteriach odnoszących się do sekcji i działów wspólnej taryfy celnej. Znoszenie preferencji dla określonych produktów powinno mieć zastosowanie w odniesieniu do sekcji lub podsekcji, aby zmniejszyć liczbę przypadków, w których znoszeniu preferencji podlegają produkty heterogeniczne. Znoszenie preferencji w odniesieniu do sekcji lub podsekcji (składających się z działów) dla danego kraju korzystającego powinno mieć miejsce wtedy, gdy sekcja ta spełnia kryteria znoszenia preferencji przez trzy kolejne lata, tak by zwiększyć przewidywalność i sprawiedliwość znoszenia preferencji przez wyeliminowanie skutków znacznych i sporadycznych zmian w danych statystycznych dotyczących przywozu. Znoszenie preferencji dla określonych produktów nie powinno mieć zastosowania do krajów korzystających objętych szczególnym rozwiązaniem motywacyjnym dotyczącym zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów (GSP+) ani krajów korzystających objętych szczególnym rozwiązaniem dotyczącym krajów najsłabiej rozwiniętych (EBA), ponieważ mają one bardzo podobny profil gospodarczy, co sprawia, że są podatne na zagrożenia ze względu na niską, niezróżnicowaną bazę wywozową.- Preferencje taryfowe przewidziane w niniejszym rozporządzeniu mają zastosowanie do produktów pochodzących z krajów korzystających zgodnie z regułami pochodzenia określonymi w unijnym kodeksie celnym i aktach prawnych przyjętych zgodnie z uprawnieniami przyznanymi na mocy tego kodeksu, w szczególności rozporządzeniem delegowanym Komisji

(UE) 2015/2446¹⁹ i rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2015/2447²⁰. Kumulację regionalną między krajami z różnych grup regionalnych i kumulację rozszerzoną należy przyznawać pod warunkiem, że wnioskujący kraj korzystający przedstawi wystarczające dowody na to, że kumulacja ta odpowiada na jego potrzeby w zakresie rozwoju, finansowania i handlu, prowadząc tym samym, między innymi, do wzrostu gospodarczego, eliminacji ubóstwa, dywersyfikacji wywozu i industrializacji, a także pod warunkiem, że nie wpływa ona negatywnie na sytuację innych krajów, w szczególności krajów korzystających z EBA. Podczas oceny, czy przyznanie kumulacji odpowiada na potrzeby państwa wnioskującego w zakresie rozwoju, finansowania i handlu, Komisja powinna wziąć pod uwagę zależność kraju korzystającego od kraju dostarczającego oraz perspektywy na przyszłość w odniesieniu do danych produktów.

- (25) Przyczyny czasowego wycofania rozwiązań w ramach systemu powinny obejmować poważne i systematyczne naruszanie zasad określonych w międzynarodowych konwencjach dotyczących podstawowych praw człowieka (włącznie z niektórymi zasadami międzynarodowego prawa humanitarnego zapisanymi w tych konwencjach), praw pracowniczych, ochrony klimatu i środowiska oraz dobrych rządów, tak aby wspierać cele tych konwencji. Preferencje taryfowe wynikające ze szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów należy czasowo wycofać, jeżeli kraj korzystający nie wywiązuje się z podjętego przez siebie zobowiązania do utrzymania ratyfikacji i skutecznego wykonania tych konwencji lub do spełnienia wymogów w zakresie sprawozdawczości nałożonych przez odpowiednie konwencje lub jeżeli kraj korzystający nie współpracuje z Unią w ramach jej procedur monitorowania określonych w niniejszym rozporządzeniu. Czasowe wycofanie powinno obowiązywać do czasu ustania uzasadniających je przyczyn. W przypadku naruszeń wyjątkowej powagi Komisja powinna posiadać uprawnienia do natychmiastowej reakcji poprzez przyjęcie środków w krótszym czasie. Zgodnie z unijnym podejściem „zero tolerancji” w odniesieniu do pracy dzieci powody czasowego wycofania powinny obejmować wywóz towarów pochodzących z pracy dzieci zakazanej na szczeblu międzynarodowym, a także pracy przymusowej, w tym niewolnictwa i pracy w więzieniach, jak określono w odpowiednich konwencjach w załączniku VI.
- (26) Uporządkowana migracja międzynarodowa może przynieść istotne korzyści państwom pochodzenia migrantów i ich państwom docelowym oraz przyczynić się do zaspokojenia ich potrzeb w zakresie zrównoważonego rozwoju. Zwiększenie spójności między polityką handlową, rozwojową i migracyjną ma kluczowe znaczenie dla zagwarantowania, że korzyści z migracji będą czerpać zarówno kraje pochodzenia, jak i kraje docelowe. W związku z tym konieczne jest, aby zarówno kraje pochodzenia, jak i kraje docelowe zajęły się wspólnymi wyzwaniami, takimi jak zacieśnienie współpracy w zakresie readmisji własnych obywateli i ich trwałej reintegracji w kraju pochodzenia, w szczególności w celu uniknięcia stałego odpływu ludności aktywnej zawodowo w krajach pochodzenia oraz wynikających z tego

¹⁹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 1).

²⁰ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 558).

długoterminowych konsekwencji dla rozwoju, a także w celu zapewnienia godnego traktowania migrantów.

- (27) Powroty, readmisja i reintegracja stanowią wspólne wyzwanie dla Unii i jej partnerów. W szczególności każde państwo ma obowiązek readmisji swoich obywateli na podstawie międzynarodowego prawa zwyczajowego i wielostronnych konwencji międzynarodowych, takich jak Konwencja o międzynarodowym lotnictwie cywilnym podpisana w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r. Poprawa trwałej reintegracji i budowanie potencjału znacznie wzmocniłyby rozwój na szczeblu lokalnym w krajach partnerskich.
- (28) Na mocy rozporządzenia (UE) nr 978/2012 oraz poprzedzających je rozporządzeń wycofano preferencje taryfowe w odniesieniu do przywozu produktów pochodzących z Białorusi (całkowite wycofanie) i z Kambodży (częściowe wycofanie) ze względu na poważne i systematyczne naruszenia zasad niektórych konwencji dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych. Powody uzasadniające wycofanie preferencji są nadal aktualne, dlatego też czasowe wycofanie w stosunku do Białorusi i Kambodży powinno zostać utrzymane na mocy niniejszego rozporządzenia.
- (29) Aby osiągnąć równowagę między potrzebą lepszego ukierunkowania, większej spójności i przejrzystości z jednej strony, a skuteczniejszym promowaniem zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów poprzez jednostronny system preferencji taryfowych z drugiej strony, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w zakresie zmian do załączników do niniejszego rozporządzenia i czasowego wycofania preferencji taryfowych wynikającego z poważnego i systematycznego naruszania zasad określonych w odnośnych konwencjach dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych, ochrony klimatu i środowiska oraz dobrych rządów, a także z innych uzasadnionych przyczyn określonych w niniejszym rozporządzeniu, oraz w zakresie przepisów proceduralnych dotyczących składania wniosków o przyznawanie preferencji taryfowych w ramach szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, przeprowadzania czasowego wycofania i dochodzeń w sprawie środków ochronnych w celu stworzenia jednolitych i szczegółowych rozwiązań technicznych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa²¹. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych. Aby zapewnić podmiotom gospodarczym stabilne ramy działalności, należy przekazać Komisji uprawnienie do przyjęcia aktu zgodnie z art. 290 TFUE w zakresie uchylecia w trybie pilnym decyzji o czasowym wycofaniu, zanim ta decyzja o czasowym wycofaniu preferencji taryfowych zacznie obowiązywać, w przypadku gdy powody uzasadniające czasowe wycofanie przestają mieć zastosowanie. Komisja powinna być również uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu odroczenia daty rozpoczęcia stosowania aktu wprowadzającego czasowe wycofanie lub do zmiany

²¹ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

jego zakresu z przyczyn związanych z sytuacją nadzwyczajną w zakresie ochrony sanitarnej na skalę światową lub innymi wyjątkowymi okolicznościami.

- (30) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011²².
- (31) W przypadku przyjmowania aktów wykonawczych w sprawie zawieszenia preferencji taryfowych odnośnie do określonych sekcji systemu GSP w stosunku do krajów korzystających oraz w sprawie rozpoczęcia procedury czasowego wycofania, należy stosować procedurę doradczą, biorąc pod uwagę charakter i oddziaływanie tych aktów.
- (32) W przypadku przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących dochodzeń w sprawie środków ochronnych i dotyczących zawieszenia preferencji taryfowych, jeżeli przywóz może powodować poważne zakłócenia na rynkach Unii, należy stosować procedurę sprawdzającą.
- (33) Aby zapewnić integralność oraz prawidłowe funkcjonowanie systemu, jeżeli w należycie uzasadnionych przypadkach dotyczących czasowych wycofań, wynikających z nieprzestrzegania procedur celnych i niedotrzymania zobowiązań związanych z cłami, jest to szczególnie pilnie wymagane, Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie.
- (34) Aby zapewnić podmiotom gospodarczym stabilne ramy działalności, jeżeli w należycie uzasadnionych przypadkach dotyczących zakończenia lub przedłużenia czasowych wycofań, wynikających z nieprzestrzegania procedur celnych i niedotrzymania zobowiązań związanych z cłami, jest to szczególnie pilnie wymagane, wraz z upływem okresu nieprzekraczającego sześciu miesięcy Komisja powinna przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie.
- (35) Komisja powinna także przyjmować akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie, jeżeli – w należycie uzasadnionych przypadkach dotyczących dochodzeń w sprawie środków ochronnych – jest to szczególnie pilnie wymagane w związku z trudnym do naprawienia pogorszeniem się sytuacji gospodarczej lub finansowej producentów z Unii.
- (36) Komisja powinna składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, za pośrednictwem odnośnych komitetów instytucjonalnych, regularne sprawozdania na podstawie niniejszego rozporządzenia dotyczące wyników systemu. Do dnia 1 stycznia 2030 r. Komisja powinna złożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia oraz ocenić potrzebę dokonania przeglądu systemu. Sprawozdanie jest niezbędne, by przeanalizować wpływ systemu na rozwój, handel i potrzeby finansowe beneficjentów, a także na handel dwustronny i dochody taryfowe Unii, ze szczególnym uwzględnieniem celów zrównoważonego rozwoju.
- (37) Należy zatem uchylić rozporządzenie (UE) nr 978/2012,

²² Rozporządzenie (UE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

1. Ogólny system preferencji taryfowych, w ramach którego Unia zapewnia preferencyjny dostęp do swojego rynku („system” lub „GSP”), stosuje się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
2. Niniejsze rozporządzenie przewiduje następujące preferencje taryfowe:
 - a) standardowe rozwiązanie („standardowy GSP”);
 - b) szczególne rozwiązanie motywacyjne dotyczące zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów („GSP+”);
 - c) szczególne rozwiązanie dotyczące krajów najsłabiej rozwiniętych (wszystko oprócz broni („EBA”)).

Artykuł 2

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „kraje” oznaczają kraje i terytoria posiadające administrację celną;
- 2) „kraje kwalifikujące się” oznaczają kraje rozwijające się wymienione w załączniku I;
- 3) „kraje korzystające ze standardowego GSP” oznaczają kraje korzystające z rozwiązania standardowego wymienione w załączniku I;
- 4) „kraje korzystające z systemu GSP+” oznaczają kraje korzystające ze szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów wymienione w załączniku I;
- 5) „kraje korzystające z EBA” oznaczają kraje korzystające ze szczególnego rozwiązania dotyczącego krajów najsłabiej rozwiniętych wymienione w załączniku I;
- 6) „cła określone we wspólnej taryfie celnej” oznaczają cła wyszczególnione w części II załącznika I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87²³, z wyjątkiem ceł ustanowionych w ramach kontyngentów taryfowych;
- 7) „sekcja” oznacza którąkolwiek z sekcji wspólnej taryfy celnej ustanowionych w rozporządzeniu (EWG) nr 2658/87;
- 8) „dział” oznacza którykolwiek z działów wspólnej taryfy celnej ustanowionych w rozporządzeniu (EWG) nr 2658/87;
- 9) „sekcja systemu GSP” oznacza sekcję wymienioną w załączniku III i ustanowioną na podstawie sekcji i działów wspólnej taryfy celnej;
- 10) „umowa o preferencyjnym dostępie do rynku” oznacza preferencyjny dostęp do rynku Unii uzyskany w ramach umowy handlowej stosowanej tymczasowo lub

²³ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1).

będącej w mocy albo w ramach preferencji autonomicznych przyznanych przez Unię;

- 11) „skuteczne wykonanie” oznacza pełną realizację zobowiązań podjętych na mocy międzynarodowych konwencji wymienionych w załączniku VI i zapewnienie w ten sposób spełnienia zasad, celów i praw zagwarantowanych w tych konwencjach na całym terytorium krajów korzystających;
- 12) „skarga” oznacza skargę złożoną do Komisji za pośrednictwem punktu kompleksowej obsługi;
- 13) „kumulacja regionalna między krajami z różnych grup regionalnych” oznacza kumulację pochodzenia, o której mowa w art. 55 ust. 5 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2446;
- 14) „kumulacja rozszerzona” oznacza kumulację pochodzenia, o której mowa w art. 56 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2446.

Artykuł 3

1. W załączniku I kolumna A i B ustanawia się wykaz krajów kwalifikujących się.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36 w celu zmiany kolumn A i B tabeli w załączniku I, aby uwzględnić zmiany w statusie międzynarodowym lub klasyfikacji krajów, w ich rozwoju gospodarczym lub ich potrzebach w zakresie handlu, finansowania i rozwoju.
3. Komisja powiadamia zainteresowany kraj kwalifikujący się o wszelkich istotnych zmianach jego statusu w ramach systemu.

ROZDZIAŁ II

Standardowe rozwiązanie

Artykuł 4

1. Kraj kwalifikujący się korzysta z preferencji taryfowych przewidzianych w ramach rozwiązania standardowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), chyba że:
 - a) został sklasyfikowany przez Bank Światowy jako kraj o wysokim dochodzie lub o wyższym średnim dochodzie przez trzy kolejne lata bezpośrednio poprzedzające aktualizację wykazu krajów korzystających; lub
 - b) korzysta z umowy z Unią o preferencyjnym dostępie do rynku, która zasadniczo w zakresie całego handlu zapewnia taki sam poziom preferencji taryfowych jak przedmiotowy system lub lepszy.
2. Litera a) i b) ust. 1 nie mają zastosowania do krajów najslabiej rozwiniętych wskazanych przez Organizację Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 5

1. W załączniku I, w kolumnie C znajduje się wykaz krajów korzystających ze standardowego GSP spełniających kryteria określone w art. 4.
2. Komisja dokonuje przeglądu załącznika I do dnia 1 stycznia każdego roku od momentu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, aby zapewnić krajom

korzystającym ze standardowego GSP oraz podmiotom gospodarczym czas na uporządkowane dostosowanie się do zmiany statusu kraju w ramach systemu:

- a) decyzja o usunięciu z wykazu krajów korzystających ze standardowego GSP danego kraju korzystającego zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu i na podstawie art. 4 ust. 1 lit. a) ma zastosowanie od dnia 1 stycznia roku następującego po upływie roku od daty wejścia w życie tej decyzji;
 - b) decyzja o usunięciu z wykazu krajów korzystających ze standardowego GSP danego kraju korzystającego zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu i na podstawie art. 4 ust. 1 lit. b) ma zastosowanie od dnia 1 stycznia roku następującego po upływie dwóch lat od daty rozpoczęcia stosowania umowy o preferencyjnym dostępie do rynku.
3. Do celów ust. 1 i 2 niniejszego artykułu Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36, aby dokonywać zmian załącznika I kolumna C na podstawie kryteriów określonych w art. 4.
 4. Komisja powiadamia zainteresowany kraj korzystający ze standardowego GSP o wszelkich zmianach jego statusu w ramach systemu.

Artykuł 6

1. Produkty objęte standardowym rozwiązaniem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), wymieniono w załączniku III.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36, aby dokonywać zmian załącznika III w celu uwzględnienia modyfikacji koniecznych ze względu na zmiany wprowadzane do Nomenklatury scalonej.

Artykuł 7

1. Cła określone we wspólnej taryfie celnej na produkty wymienione w załączniku III jako produkty niewrażliwe zawiesza się całkowicie z wyjątkiem ceł na składniki rolne.
2. Cła ad valorem określone we wspólnej taryfie celnej na produkty wymienione w załączniku III jako produkty wrażliwe obniża się o 3,5 punktu procentowego. Dla produktów z sekcji S-11a i S-11b załącznika III systemu GSP obniżka ta wynosi 20 %.
3. W przypadku gdy preferencyjne stawki celne obliczone zgodnie z art. 7 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 978/2012 w odniesieniu do ceł ad valorem określonych we wspólnej taryfie celnej mających zastosowanie na dzień wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przewidują obniżenie o ponad 3,5 punktu procentowego taryf celnych na produkty, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, wówczas stosuje się te preferencyjne stawki celne.
4. Określone we wspólnej taryfie celnej cła specyficzne na produkty wymienione w załączniku III jako produkty wrażliwe, inne niż cła minimalne lub maksymalne, obniża się o 30 %.
5. Jeżeli cła określone we wspólnej taryfie celnej na produkty wymienione w załączniku III jako produkty wrażliwe obejmują cła ad valorem i cła specyficzne, cła specyficzne nie zostają obniżone.

6. Jeżeli cła obniżone zgodnie z ust. 2 i 4 określają cło maksymalne, to cło maksymalne nie zostaje obniżone. Jeżeli te cła określają cło minimalne, to cło minimalne nie ma zastosowania.

Artykuł 8

1. Preferencje taryfowe, o których mowa w art. 7, zawiesza się w stosunku do produktów zawartych w sekcji systemu GSP pochodzących z kraju korzystającego ze standardowego GSP, jeżeli średnia wartość przywozu Unii takich produktów z danego kraju korzystającego ze standardowego GSP przez trzy kolejne lata przekracza progi wymienione w załączniku IV. Progi oblicza się jako odsetek całkowitej wartości unijnego przywozu tych samych produktów ze wszystkich krajów korzystających z systemu GSP.
2. Przed zastosowaniem preferencji taryfowych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu Komisja, przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający, zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2, wykaz sekcji systemu GSP, w odniesieniu do których zawiesza się preferencje taryfowe, o których mowa w art. 7, w stosunku do krajów korzystających ze standardowego GSP. Ten akt wykonawczy ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2024 r.
3. Komisja co trzy lata dokonuje przeglądu wykazu, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, i przyjmuje akt wykonawczy, zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2, celem zawieszenia lub o ponownego ustanowienia preferencji taryfowych, o których mowa w art. 7. Ten akt wykonawczy ma zastosowanie od dnia 1 stycznia roku następującego po jego wejściu w życie.
4. Wykaz, o którym mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, ustanawia się na podstawie danych dostępnych na dzień 1 września roku, w którym przeprowadza się przegląd, i dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadza się przegląd. W wykazie uwzględnia się przywóz z krajów korzystających z systemu GSP wymienionych w załączniku I mającym zastosowanie w tym czasie. Nie uwzględnia się jednak wartości przywozu z krajów korzystających z systemu GSP, którym w dniu rozpoczęcia stosowania zawieszenia nie przysługują już preferencje taryfowe przewidziane w art. 4 ust. 1 lit. b).
5. Komisja powiadamia zainteresowany kraj o akcie wykonawczym przyjętym zgodnie z ust. 2 i 3.
6. W przypadku zmiany załącznika I zgodnie z kryteriami określonymi w art. 4 Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36, aby dokonać zmiany załącznika IV w celu dostosowania warunków wymienionych w tym załączniku tak, by zachować proporcjonalnie taki sam poziom sekcji GSP, w odniesieniu do których preferencje taryfowe zostały zawieszone na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu.

ROZDZIAŁ III

Szczególne rozwiązanie motywacyjne dotyczące zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów

Artykuł 9

Kraj korzystający z systemu GSP może korzystać z preferencji taryfowych przewidzianych w ramach szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju

i dobrych rządów, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. b), jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) jest uznawany za podatny na zagrożenia ze względu na brak dywersyfikacji, jak określono w załączniku V;
- b) ratyfikował wszystkie konwencje wymienione w załączniku VI („odpowiednie konwencje”), a Komisja nie zidentyfikowała na podstawie dostępnych informacji, w szczególności najnowszych dostępnych wniosków organów monitorujących na mocy tych konwencji, poważnych naruszeń skutecznego wykonania którejkolwiek z tych konwencji;
- c) nie złożył zastrzeżenia w odniesieniu do żadnej z odpowiednich konwencji, które byłoby zakazane przez którąkolwiek z tych konwencji lub które do celów niniejszego artykułu uznawane jest za niezgodne z przedmiotem i celem konwencji.

Do celów niniejszego artykułu zastrzeżenia uznaje się za niezgodne z przedmiotem i celem konwencji w następujących przypadkach:

- (i) stwierdzono to w toku procedury ustanowionej specjalnie w tym celu na mocy konwencji;
 - (ii) w przypadku braku takiej procedury, Unia, jeśli jest stroną konwencji, lub kwalifikowana większość państw członkowskich będących stronami konwencji, zgodnie z ich odnośnymi kompetencjami ustanowionymi w traktatach, wniosła sprzeciw wobec zastrzeżenia, uzasadniając to niezgodnością zastrzeżenia z przedmiotem i celem tej konwencji i opowiedziała się przeciwko wejściu konwencji w życie w stosunkach między nimi a państwem wnoszącym zastrzeżenie, zgodnie z przepisami Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, podpisanej w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r.;
- d) podejmuje wiążące zobowiązanie do utrzymania ratyfikacji odpowiednich konwencji oraz do zapewnienia ich skutecznego wykonania, wraz z planem działania na rzecz skutecznego wprowadzenia w życie odpowiednich konwencji;
- e) bez zastrzeżeń akceptuje wymogi w zakresie sprawozdawczości nałożone każdą z odpowiednich konwencji i podejmuje wiążące zobowiązanie do akceptacji regularnego monitorowania i przeglądu wykonania konwencji w tym kraju zgodnie z postanowieniami odpowiednich konwencji;
- f) podejmuje wiążące zobowiązanie do uczestnictwa w unijnej procedurze sprawozdawczości i monitorowania, o której mowa w art. 13, oraz do współpracy w ramach tej procedury.

Artykuł 10

1. Szczególne rozwiązanie motywacyjne dotyczące zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów przyznaje się, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - a) kraj korzystający z systemu GSP złożył wniosek o jego przyznanie;
 - b) na podstawie analizy wniosku Komisja uważa, że kraj składający wniosek spełnia warunki określone w art. 9.
2. Kraj składający wniosek przedkłada Komisji pisemny wniosek. Wniosek zawiera wyczerpujące informacje dotyczące ratyfikacji odpowiednich konwencji i obejmuje wiążące zobowiązania, o których mowa w art. 9 lit. d), e) i f).

3. Po otrzymaniu wniosku Komisja powiadamia o tym fakcie Parlament Europejski i Radę.
4. Po rozpatrzeniu wniosku Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, zgodnie z art. 36, aby dokonywać zmian załącznika I w celu przyznania danemu krajowi składającemu wniosek udziału w szczególnym rozwiązaniu motywacyjnym dotyczącym zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, przez uwzględnienie tego kraju w wykazie krajów korzystających z systemu GSP+.
5. W przypadku gdy kraj korzystający z systemu GSP+ przestaje spełniać warunki, o których mowa w art. 9 lit. a) lub c), lub wycofuje się z któregośkolwiek z wiążących go zobowiązań, o których mowa w art. 9 lit. d), e) i f), Komisja jest upoważniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 36, aby dokonać zmiany załącznika I w celu usunięcia tego kraju z wykazu krajów podlegających rozwiązaniu GSP+.
6. Komisja powiadamia kraj składający wniosek o decyzji podjętej zgodnie z ust. 4 i 5 niniejszego artykułu po opublikowaniu aktu delegowanego zmieniającego załącznik I w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. W przypadku przyznania danemu krajowi składającemu wniosek udziału w szczególnym rozwiązaniu motywacyjnym dotyczącym zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów kraj ten zostaje powiadomiony o dacie wejścia w życie odpowiedniego aktu delegowanego.
7. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie przepisów dotyczących procedury przyznawania szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, w szczególności w odniesieniu do terminów i składania oraz rozpatrywania wniosków.
8. Kraje, które na dzień 31 stycznia 2023 r. należą do krajów korzystających z systemu GSP+ na mocy rozporządzenia (UE) nr 978/2012, mogą złożyć wniosek o objęcie ich rozwiązaniem GSP+ na podstawie niniejszego rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2025 r. Rozwiązanie GSP+ obowiązujące na mocy rozporządzenia (UE) nr 978/2012 w odniesieniu do tych państw wnioskujących zostanie utrzymane do upływu tego terminu oraz w okresie dokonywania przez Komisję oceny złożonych wniosków, a w stosownych przypadkach w okresie, w którym Parlament Europejski i Rada dokonają przeglądu aktu delegowanego zmieniającego załącznik I, który został przyjęty zgodnie z procedurą określoną w art. 36 ust. 5.

Artykuł 11

1. W załączniku III i VII wymieniono produkty objęte szczególnym rozwiązaniem motywacyjnym dotyczącym zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów.
2. Nie naruszając art. 6 ust. 2 Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36, aby dokonywać zmian załącznika VII w celu uwzględniania zmian wprowadzanych do Nomenklatury scalonej wpływających na produkty wymienione w tym załączniku.

Artykuł 12

1. Zawiesza się cła ad valorem określone we wspólnej taryfie celnej na wszystkie produkty wymienione w załączniku III i VII, które pochodzą z kraju korzystającego z systemu GSP+.

2. Cła specyficzne określone we wspólnej taryfie celnej na produkty, o których mowa w ust. 1, zostają całkowicie zawieszone, z wyjątkiem produktów, w odniesieniu do których określone we wspólnej taryfie celnej cła obejmują cła ad valorem. W przypadku produktów objętych kodem Nomenklatury scalonej 1704 10 90 cła specyficzne ogranicza się do 16 % wartości celnej.

Artykuł 13

1. Od dnia przyznania preferencji taryfowych przewidzianych w ramach szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów Komisja, w odniesieniu do każdego z krajów korzystających z systemu GSP+, poddaje przeglądowi i monitoruje stan ratyfikacji odpowiednich konwencji oraz ich skuteczną realizację, a także współpracę kraju korzystającego z systemu GSP+ z odpowiednimi organami monitorującymi. W tym celu Komisja analizuje wszelkie dostępne informacje, w szczególności wnioski i zalecenia odpowiednich organów monitorujących.
2. Kraj korzystający z systemu GSP+ współpracuje z Komisją i dostarcza wszelkich informacji niezbędnych do oceny przestrzegania przez ten kraj wiążących zobowiązań, o których mowa w art. 9 lit. d), e) i f), oraz jego sytuacji w odniesieniu do art. 9 lit. b) i c).

Artykuł 14

1. Najpóźniej do dnia 1 stycznia 2027 r. a następnie co trzy lata Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stanu ratyfikacji odpowiednich konwencji, wypełniania przez kraje korzystające z systemu GSP+ wszelkich zobowiązań w zakresie sprawozdawczości przewidzianych w tych konwencjach oraz stanu skutecznego ich wykonania.
2. Sprawozdanie to zawiera:
 - a) wnioski lub zalecenia wszystkich właściwych organów monitorujących w odniesieniu do każdego kraju korzystającego z systemu GSP+ oraz
 - b) wnioski Komisji, a w stosownych przypadkach Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, w kwestii tego, czy każdy kraj korzystający z systemu GSP+ przestrzega wiążących go zobowiązań dotyczących wywiązania się z obowiązków w zakresie sprawozdawczości, współpracy z właściwymi organami monitorującymi zgodnie z odpowiednimi konwencjami oraz zapewnienia skutecznego ich wykonania;Sprawozdanie może zawierać informacje z wszelkich źródeł, które Komisja uzna za właściwe.
3. Przy formułowaniu wniosków dotyczących skutecznej realizacji odpowiednich konwencji Komisja i, w stosownych przypadkach, Europejska Służba Działań Zewnętrznych oceniają wnioski i zalecenia właściwych organów monitorujących, jak również, bez uszczerbku dla innych źródeł, informacje przedłożone przez Parlament Europejski lub Radę oraz strony trzecie, w tym rządy i organizacje międzynarodowe, społeczeństwo obywatelskie i partnerów społecznych.

Artykuł 15

1. Szczególne rozwiązanie motywacyjne dotyczące zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów zostaje czasowo wycofane w stosunku do wszystkich lub niektórych produktów pochodzących z kraju korzystającego z systemu GSP+, jeżeli kraj korzystający nie przestrzega wiążących zobowiązań, o których mowa w art. 9 lit. d), e) i f), lub kraj korzystający z systemu GSP+ złożył zastrzeżenie, które jest zakazane przez którąkolwiek z odpowiednich konwencji lub które jest niezgodne z przedmiotem i celem tej konwencji, jak przewidziano w art. 9 lit. c).
2. Na kraju korzystającym z systemu GSP+ spoczywa ciężar dowodu w odniesieniu do wypełniania przez ten kraj obowiązków wynikających z wiążących zobowiązań, o których mowa w art. 9 lit. d), e) i f), oraz w odniesieniu do sytuacji tego kraju, o której mowa w art. 9 lit. c).
3. Jeżeli na podstawie wniosków przedstawionych w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 14, albo na podstawie dostępnych dowodów, w tym dowodów pochodzących ze skargi, Komisja ma uzasadnione wątpliwości, czy dany kraj korzystający z systemu GSP+ dotrzymuje wiążących go zobowiązań wymienionych w art. 9 lit. d), e) i f) lub złożył zastrzeżenie, które jest zakazane przez którąkolwiek z odpowiednich konwencji lub które jest niezgodne z przedmiotem i celem tej konwencji, jak przewidziano w art. 9 lit. c), zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2, przyjmuje akt wykonawczy o wszczęciu procedury czasowego wycofania preferencji taryfowych przewidzianych w ramach szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów. Komisja powiadamia o tym fakcie Parlament Europejski i Radę.
4. Komisja publikuje zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz powiadamia o tym fakcie zainteresowany kraj korzystający z systemu GSP+. W zawiadomieniu tym:
 - a) przedstawia się podstawy uzasadnionych wątpliwości, o których mowa w ust. 3, które mogą podać w wątpliwość prawo kraju korzystającego z systemu GSP+ do dalszego korzystania z preferencji taryfowych przewidzianych w ramach szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów;
 - b) określa się termin na złożenie uwag przez kraj korzystający z systemu GSP+, który to termin nie może przekraczać trzech miesięcy, licząc od daty publikacji zawiadomienia.
5. Komisja zapewnia zainteresowanemu krajowi korzystającemu z systemu GSP+ wszelkie możliwości współpracy w okresie, o którym mowa w ust. 4 lit. b).
6. Komisja stara się uzyskać wszelkie informacje, jakie uzna za niezbędne, w tym między innymi wnioski i zalecenia właściwych organów monitorujących. Przy formułowaniu swoich wniosków Komisja ocenia wszystkie istotne informacje.
7. W terminie trzech miesięcy od zakończenia okresu wskazanego w zawiadomieniu Komisja podejmuje decyzję o:
 - a) zakończeniu procedury czasowego wycofania;
 - b) tymczasowym wycofaniu preferencji taryfowych przewidzianych w ramach szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów.

8. Jeżeli Komisja uzna, że ustalenia nie uzasadniają zastosowania czasowego wycofania, przyjmuje akt wykonawczy o zakończeniu procedury czasowego wycofania zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2. Ten akt wykonawczy opiera się między innymi na otrzymanych dowodach.
9. Jeżeli Komisja uznaje, że ustalenia uzasadniają zastosowanie czasowego wycofania z powodów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 36, aby dokonać zmiany załącznika I i II w celu czasowego wycofania preferencji taryfowych przewidzianych na mocy szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. b). Przyjmując akt delegowany, Komisja może, w stosownych przypadkach, rozważyć społeczno-ekonomiczne skutki czasowego wycofania preferencji taryfowych w kraju korzystającym.
10. Jeżeli Komisja decyduje o czasowym wycofaniu, taki akt delegowany wchodzi w życie sześć miesięcy po jego przyjęciu.
11. Jeżeli powody uzasadniające zastosowanie czasowego wycofania przestają mieć zastosowanie zanim akt delegowany, o którym mowa w ust. 9 niniejszego artykułu, wejdzie w życie, Komisja jest uprawniona do uchylecia przyjętego aktu o czasowym wycofaniu preferencji taryfowych w trybie pilnym, o którym mowa w art. 37.
12. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie zasad dotyczących procedury czasowego wycofania szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, w szczególności w odniesieniu do terminów, praw przysługujących stronom, poufności oraz warunków dokonania przeglądu.

Artykuł 16

Jeżeli Komisja stwierdza, że powody uzasadniające zastosowanie czasowego wycofania preferencji taryfowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, przestają mieć zastosowanie, jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36, aby dokonywać zmian załącznika I i II w celu przywrócenia preferencji taryfowych przewidzianych w ramach szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów.

W przypadku gdy niektóre powody, o których mowa w art. 15 ust. 1, na podstawie których podjęto decyzję o czasowym wycofaniu, nadal mają zastosowanie, podczas gdy inne nie mają zastosowania, lub w przypadku gdy mają zastosowanie dodatkowe powody do tych, które uzasadniały czasowe wycofanie, środki przyjęte zgodnie z art. 15 ust. 9 zostają odpowiednio dostosowane.

ROZDZIAŁ IV

Szczególne rozwiązanie dotyczące krajów najsłabiej rozwiniętych

Artykuł 17

1. Kwalifikujący się kraj korzysta z preferencji taryfowych przewidzianych w ramach szczególnego rozwiązania dotyczącego krajów najsłabiej rozwiniętych, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. c), jeżeli kraj ten jest uznany przez Organizację Narodów Zjednoczonych za jeden z krajów najsłabiej rozwiniętych.

2. Komisja stale dokonuje przeglądu wykazu krajów korzystających z EBA, zawartego w załączniku I kolumna C, w oparciu o najnowsze dostępne dane.

Jeżeli kraj korzystający z EBA przestaje spełniać warunki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36, aby dokonać zmiany załącznika I w celu skreślenia tego kraju z wykazu krajów korzystających z EBA po upływie trzyletniego okresu przejściowego rozpoczynającego się z dniem, w którym kraj korzystający z EBA przestaje spełniać warunki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.
3. Do czasu uznania przez Organizację Narodów Zjednoczonych kraju, który niedawno uzyskał niepodległość, za jeden z krajów najsłabiej rozwiniętych, Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 36, aby dokonać zmiany załącznika I na zasadzie środka przejściowego w celu włączenia takiego kraju do wykazu krajów korzystających z EBA.

Jeżeli taki kraj, który niedawno uzyskał niepodległość, nie zostaje uznany przez Organizację Narodów Zjednoczonych za jeden z krajów najsłabiej rozwiniętych przy pierwszym możliwym przeglądzie kategorii krajów najsłabiej rozwiniętych, Komisja jest upoważniona do natychmiastowego przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 36, po to by dokonać zmiany załącznika I w celu usunięcia takiego kraju z tego załącznika, bez przyznawania okresu przejściowego, o którym w ust. 2 niniejszego artykułu.
4. Komisja powiadamia zainteresowany kraj korzystający z EBA o wszelkich zmianach jego statusu w ramach systemu.

Artykuł 18

Zawiesza się całkowicie cła określone we wspólnej taryfie celnej nakładane na wszystkie produkty pochodzące z kraju korzystającego z EBA wymienione w działach 1–97 Nomenklatury scalonej, z wyjątkiem produktów wymienionych w dziale 93.

ROZDZIAŁ V

Przepisy dotyczące czasowego wycofania wspólne dla wszystkich rozwiązań

Artykuł 19

1. Rozwiązania preferencyjne, o których mowa w art. 1 ust. 2, mogą zostać tymczasowo wycofane w stosunku do wszystkich lub niektórych produktów pochodzących z kraju korzystającego z następujących powodów:
 - a) poważne i systematyczne naruszanie zasad ustanowionych w konwencjach wymienionych w załączniku VI;
 - b) wywóz towarów pochodzących z pracy dzieci zakazanej na szczeblu międzynarodowym, a także pracy przymusowej, w tym niewolnictwa i pracy w więzieniach;
 - c) poważne braki w systemie kontroli celnej wywozu lub tranzytu narkotyków (nielegalnych substancji lub ich prekursorów), braki związane z obowiązkiem readmisji własnych obywateli przez kraj korzystający lub poważne przypadki nieprzestrzegania międzynarodowych konwencji dotyczących zwalczania terroryzmu i przeciwdziałania praniu pieniędzy;

- d) poważne i stosowane systematycznie nieuczciwe praktyki handlowe, w tym takie, które wpływają na dostawy surowców, mające niekorzystny wpływ na przemysł Unii i w stosunku do których kraj korzystający nie podjął działań. W stosunku do nieuczciwych praktyk handlowych, które są zabronione lub podlegają zaskarżeniu na mocy porozumień WTO, stosowanie niniejszego artykułu opiera się na wcześniejszym orzeczeniu wydanym przez właściwy organ WTO;
 - e) poważne i systematyczne naruszanie celów przyjętych przez regionalne organizacje ds. rybołówstwa lub jakichkolwiek porozumień międzynarodowych, w których Unia Europejska jest stroną, dotyczących ochrony zasobów rybnych i gospodarowania tymi zasobami.
- 2. Treść ust. 1 lit. d) nie ma zastosowania do produktów pochodzących z krajów korzystających, które podlegają środkom antydumpingowym lub wyrównawczym na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036²⁴ lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1037²⁵.
 - 3. Jeżeli Komisja, działając w wyniku skargi lub z własnej inicjatywy, uznaje, że istnieją wystarczające podstawy uzasadniające zastosowanie czasowego wycofania preferencji taryfowych przewidzianych w ramach jakiegokolwiek rozwiązania preferencyjnego, o którym mowa w art. 1 ust. 2, w oparciu o powody wymienione w ust. 1 niniejszego artykułu, przyjmuje akt wykonawczy o wszczęciu procedury czasowego wycofania zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o przyjęciu takiego aktu wykonawczego.
 - 4. Komisja publikuje zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, w którym ogłasza wszczęcie procedury czasowego wycofania, oraz powiadamia o tym fakcie zainteresowany kraj korzystający. W zawiadomieniu tym:
 - a) przedstawia się wystarczające podstawy w związku z przyjęciem aktu wykonawczego o wszczęciu procedury czasowego wycofania, o której mowa w ust. 3;
 - b) stwierdza się, że Komisja będzie monitorować i oceniać sytuację w danym kraju korzystającym przez okres monitorowania i przeprowadzenia oceny, o którym mowa w ust. 5.
 - 5. Komisja zapewnia zainteresowanemu krajowi korzystającemu wszelkie możliwości współpracy w okresie monitorowania i przeprowadzania oceny przez sześć miesięcy od dnia publikacji zawiadomienia.
 - 6. Komisja poszukuje wszelkich informacji, jakie uzna za niezbędne, w tym między innymi dostępnych ocen, komentarzy, decyzji, zaleceń i wniosków odpowiednich organów monitorujących, a także istotnych informacji z innych źródeł, w tym dowodów przedstawionych w skardze lub, w stosownych przypadkach,

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej (Dz.U. L 176 z 30.6.2016, s. 21).

²⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1037 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem towarów subsydiowanych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej (Dz.U. L 176 z 30.6.2016, s. 55).

dostarczonych przez strony trzecie. Przy formułowaniu swoich wniosków Komisja ocenia wszystkie istotne informacje.

7. W terminie trzech miesięcy od zakończenia okresu wskazanego w ust. 5 Komisja przedstawia zainteresowanemu krajowi korzystającemu sprawozdanie zawierające ustalenia i wnioski. Kraj korzystający ma prawo do przedstawienia swoich uwag do sprawozdania. Termin na złożenie uwag nie przekracza jednego miesiąca.
8. W terminie sześciu miesięcy od zakończenia okresu, o którym mowa w ust. 4 lit. b), Komisja podejmuje decyzję o:
 - a) zakończeniu procedury czasowego wycofania;
 - b) czasowym wycofaniu preferencji taryfowych przewidzianych w ramach rozwiązań preferencyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 2.
9. Jeżeli Komisja uznaje, że ustalenia nie uzasadniają zastosowania czasowego wycofania, przyjmuje akt wykonawczy o zakończeniu procedury czasowego wycofania zgodnie z procedurą doradczą określoną w art. 39 ust. 2.
10. Jeżeli Komisja uznaje, że ustalenia uzasadniają zastosowanie czasowego wycofania z powodów wskazanych w ust. 1 niniejszego artykułu, jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36, aby dokonywać zmian załączników I i II, w celu czasowego wycofania preferencji taryfowych w ramach rozwiązań preferencyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 2. Przyjmując akt delegowany, Komisja może, w stosownych przypadkach, rozważyć społeczno-gospodarcze skutki czasowego wycofania preferencji taryfowych w kraju korzystającym.
11. W obu przypadkach, o których mowa w ust. 9 i 10, przyjęty akt opiera się między innymi na zebranych i otrzymanych dowodach.
12. Jeżeli Komisja decyduje o czasowym wycofaniu, taki akt delegowany wchodzi w życie sześć miesięcy po jego przyjęciu.
13. Jeżeli powody uzasadniające zastosowanie czasowego wycofania przestają mieć zastosowanie, zanim akt delegowany, o którym mowa w ust. 10 niniejszego artykułu, wejdzie w życie, Komisja jest uprawniona do uchylecia przyjętego aktu o czasowym wycofaniu preferencji taryfowych w trybie pilnym, o którym mowa w art. 37.
14. Jeżeli Komisja uzna, że w wyjątkowych okolicznościach, takich jak katastrofa zdrowotna lub sanitarna na skalę światową, klęska żywiołowa lub inne nieprzewidziane zdarzenia, należy dokonać przeglądu zakresu czasowego wycofania, odroczyć lub zawiesić jego stosowanie, jest ona uprawniona do zmiany aktu delegowanego zgodnie z trybem pilnym, o którym mowa w art. 37.
15. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez ustanawianie zasad dotyczących procedury czasowego wycofania wszystkich rozwiązań, w szczególności w odniesieniu do terminów, praw przysługujących stronom, poufności oraz przeglądu wszelkich przyjętych środków.
16. Jeżeli Komisja uzna, że istnieją wystarczające dowody uzasadniające czasowe wycofanie z przyczyn określonych w ust. 1 lit. a), a wyjątkowo poważny charakter naruszeń wymaga szybkiej reakcji w obliczu szczególnych okoliczności występujących w kraju korzystającym, wszczyna procedurę czasowego wycofania zgodnie z ust. 3–15. Okres, o którym mowa w ust. 4 lit. b), zostaje jednak skrócony

do dwóch miesięcy, a termin, o którym mowa w ust. 8, zostaje skrócony do pięciu miesięcy.

17. Jeżeli Komisja podejmuje decyzję o czasowym wycofaniu zgodnie z ust. 16 niniejszego artykułu, taki akt delegowany przyjmowany jest zgodnie z art. 37 i ma zastosowanie po upływie miesiąca od jego publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 20

Jeżeli Komisja stwierdza, że powody uzasadniające zastosowanie czasowego wycofania preferencji taryfowych, o których mowa w art. 19 ust. 1, przestają mieć zastosowanie, jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36, aby dokonywać zmian załącznika I i II, w celu przywrócenia preferencji taryfowych przewidzianych w ramach rozwiązań preferencyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 2.

W przypadku gdy niektóre powody, o których mowa w art. 19 ust. 1, na podstawie których podjęto decyzję o czasowym wycofaniu, nadal mają zastosowanie, podczas gdy inne nie mają zastosowania, lub w przypadku gdy mają zastosowanie dodatkowe powody do tych, które uzasadniały czasowe wycofanie, środki przyjęte zgodnie z art. 19 ust. 10 zostają odpowiednio dostosowane.

Artykuł 21

1. Rozwiązania preferencyjne przewidziane w niniejszym rozporządzeniu mogą zostać czasowo wycofane w odniesieniu do wszystkich lub niektórych produktów pochodzących z kraju korzystającego w przypadku nadużyć finansowych, nieprawidłowości lub systematycznego braku zgodności lub niemożności zapewnienia zgodności z regułami pochodzenia produktów i związanymi z tym procedurami lub niemożności zapewnienia współpracy administracyjnej wymaganej do wprowadzenia w życie rozwiązań preferencyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 2, i kontroli ich przestrzegania.
2. Współpraca administracyjna, o której mowa w ust. 1, wymaga między innymi, aby kraj korzystający:
 - a) przekazywał Komisji i aktualizował informacje niezbędne do stosowania reguł pochodzenia i ich kontroli;
 - b) wspomagał Unię poprzez dokonywanie na wniosek organów celnych państw członkowskich późniejszych weryfikacji pochodzenia towarów i przekazywanie ich wyników Komisji we właściwym czasie;
 - c) wspomagał Unię przez zezwolenie Komisji na prowadzenie w tym kraju – w koordynacji i ścisłej współpracy z właściwymi organami państw członkowskich – działań Unii w ramach współpracy administracyjnej i dochodzeniowej w celu weryfikacji autentyczności dokumentów lub dokładności informacji istotnych dla przyznania rozwiązania preferencyjnego, o którym mowa w art. 1 ust. 2;
 - d) prowadził lub organizował odpowiednie dochodzenia w celu wskazania naruszeń reguł pochodzenia i przeciwdziałania tym naruszeniom;
 - e) przestrzegał reguł pochodzenia lub zapewnił zgodność z nimi w odniesieniu do kumulacji regionalnej, jeżeli dany kraj z niej korzysta;

- f) wspomagał Unię przy weryfikacji działań, w odniesieniu do których można domniemywać istnienia nadużyć finansowych, przy czym można domniemywać, że występuje nadużycie finansowe, jeżeli przywóz produktów w ramach rozwiązań preferencyjnych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu znacznie przekracza zwyczajowe poziomy wywozu z kraju korzystającego.
3. Jeżeli Komisja uznaje, że istnieją wystarczające dowody uzasadniające zastosowanie czasowego wycofania z powodów wskazanych w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, przyjmuje w trybie pilnym, o którym mowa w art. 39 ust. 4, akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie w celu czasowego wycofania preferencji taryfowych w ramach rozwiązań preferencyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 2, w odniesieniu do wszystkich lub niektórych produktów pochodzących z kraju korzystającego.
4. Przed przyjęciem takich aktów Komisja publikuje zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, stwierdzając, że istnieją podstawy do uzasadnionych wątpliwości co do zgodności z ust. 1 i 2, które to wątpliwości mogą stawiać pod znakiem zapytania prawo kraju korzystającego do dalszego czerpania korzyści przyznanych na podstawie niniejszego rozporządzenia.
5. Komisja informuje dany kraj korzystający o każdym akcie przyjętym zgodnie z ust. 3, zanim wejdzie on w życie.
6. Okres czasowego wycofania nie przekracza sześciu miesięcy. Najpóźniej wraz z zakończeniem tego okresu Komisja przyjmuje w trybie, o którym mowa w art. 39 ust. 4, akt wykonawczy mający natychmiastowe zastosowanie w celu zakończenia czasowego wycofania albo przedłużenia okresu czasowego wycofania.
7. Państwa członkowskie przekazują Komisji wszelkie istotne informacje, które mogą uzasadniać czasowe wycofanie preferencji taryfowych lub przedłużenie bądź zakończenie czasowego wycofania.

ROZDZIAŁ VI

Przepisy dotyczące środków ochronnych i nadzoru

Sekcja I

Ogólne środki ochronne

Artykuł 22

1. Jeżeli produkt pochodzący z kraju korzystającego z któregośkolwiek z rozwiązań preferencyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 2, jest przywożony w ilości lub po cenie, które powodują lub mogą powodować poważne trudności dla unijnych producentów podobnych lub bezpośrednio konkurujących produktów, zwykłe cła określone we wspólnej taryfie celnej na ten produkt mogą zostać ponownie wprowadzone w całości lub w części.
2. Do celów niniejszego rozdziału „produkt podobny” oznacza produkt, który jest identyczny, czyli taki, który przypomina pod każdym względem rozpatrywany produkt lub, w przypadku braku takiego produktu, inny produkt, który wprawdzie nie przypomina rozpatrywanego produktu pod każdym względem, lecz którego właściwości ściśle odpowiadają jego właściwościom.

3. Do celów niniejszego rozdziału „zainteresowane strony” oznaczają strony biorące udział w produkcji, dystrybucji lub sprzedaży przywożonych towarów, o których mowa w ust. 1, oraz podobnych lub bezpośrednio konkurujących produktów.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 36 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez ustanawianie przepisów dotyczących procedury przyjmowania ogólnych środków ochronnych, w szczególności w odniesieniu do terminów, praw przysługujących stronom, poufności, ujawniania, weryfikacji, wizyt oraz przeglądu środków.

Artykuł 23

Uważa się, że poważne trudności, o których mowa w art. 22 ust. 1, występują, jeżeli sytuacja gospodarcza lub finansowa producentów unijnych ulega pogorszeniu. Analizując, czy występują takie poważne trudności, Komisja bierze pod uwagę między innymi następujące czynniki dotyczące producentów unijnych, o ile stosowne informacje są dostępne:

- a) udział w rynku;
- b) produkcja;
- c) zapasy;
- d) moce produkcyjne;
- e) bankructwa;
- f) rentowność;
- g) poziom wykorzystania mocy produkcyjnych;
- h) zatrudnienie;
- i) przywóz;
- j) ceny.

Artykuł 24

1. Jeżeli Komisja uzna, że istnieją wystarczające dowody *prima facie* świadczące o spełnieniu warunków określonych w art. 22 ust. 1, zbada, czy zwykle cła określone we wspólnej taryfie celnej powinny zostać ponownie wprowadzone w całości lub w części.
2. Dochodzenie wszczyna się na wniosek państwa członkowskiego, jakiejkolwiek osoby prawnej lub jakiegokolwiek stowarzyszenia nieposiadającego osobowości prawnej działających w imieniu producentów unijnych lub z własnej inicjatywy Komisji, jeżeli Komisja może wyraźnie stwierdzić, że istnieją wystarczające dowody *prima facie*, określone w oparciu o czynniki, o których mowa w art. 23, uzasadniające wszczęcie dochodzenia. Wniosek o wszczęcie dochodzenia zawiera dowody świadczące o spełnieniu warunków odnoszących się do możliwości zastosowania środka ochronnego określonego w art. 22 ust. 1. Wniosek jest kierowany do Komisji. Komisja w możliwym zakresie bada dokładność i adekwatność materiału dowodowego przedstawionego we wniosku w celu ustalenia, czy istnieją wystarczające dowody *prima facie* uzasadniające wszczęcie dochodzenia.

3. Jeżeli oczywiste jest, że istnieją wystarczające dowody *prima facie* uzasadniające wszczęcie dochodzenia, Komisja publikuje zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. W przypadku wszczęcia dochodzenia zawiadomienie zawiera wszystkie niezbędne szczegóły dotyczące procedury i terminów, w tym możliwość odwołania do Rzecznika Praw Stron DG ds. Handlu w ramach Komisji Europejskiej. Wszczęcie dochodzenia następuje w terminie jednego miesiąca od otrzymania wniosku zgodnie z ust. 2.
4. Dochodzenie wraz z czynnościami proceduralnymi, o których mowa w art. 25, 26 i 27, zostaje zakończone w terminie 12 miesięcy od daty jego wszczęcia.

Artykuł 25

W przypadkach należycie uzasadnionych pilną potrzebą związaną z trudnym do naprawienia pogorszeniem sytuacji gospodarczej lub finansowej producentów unijnych i gdy opóźnienie mogłoby spowodować trudną do naprawienia szkodę, Komisja przyjmuje akty wykonawcze mające natychmiastowe zastosowanie w trybie, o którym mowa w art. 39 ust. 4, w celu ponownego wprowadzenia zwykłych cel określonych we wspólnej taryfie celnej na okres do 12 miesięcy.

Artykuł 26

Jeżeli z ostatecznych ustaleń wynika, że warunki ustanowione w art. 22 ust. 1 są spełnione, Komisja przyjmuje akt wykonawczy w celu ponownego wprowadzenia cel określonych we wspólnej taryfie celnej zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3. Ten akt wykonawczy wchodzi w życie w terminie jednego miesiąca od daty jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 27

Jeżeli z ostatecznych ustaleń wynika, że warunki ustanowione w art. 22 ust. 1 nie są spełnione, Komisja przyjmuje akt wykonawczy kończący dochodzenie zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3. Ten akt wykonawczy zostaje opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Jeżeli w terminie, o którym mowa w art. 24 ust. 4, nie zostanie opublikowany żaden akt wykonawczy, dochodzenie uznaje się za zakończone, a wszelkie akty wykonawcze przyjęte na podstawie art. 25 automatycznie tracą ważność. Wszelkie cła wynikające ze wspólnej taryfy celnej pobrane w rezultacie zastosowania tych aktów wykonawczych są zwracane.

Artykuł 28

Cła określone we wspólnej taryfie celnej są wprowadzane ponownie w całości lub w części na taki okres, jaki jest konieczny, aby przeciwdziałać pogarszaniu się sytuacji gospodarczej lub finansowej producentów unijnych, lub dopóty dopóki utrzymuje się zagrożenie wystąpienia takiego pogorszenia. Okres ponownego wprowadzenia nie przekracza trzech lat, chyba że zostanie przedłużony w należycie uzasadnionych okolicznościach.

Sekcja II

Środki ochronne w sektorze włókienniczym, rolnym oraz w sektorze gospodarki rybnej

Artykuł 29

1. Nie naruszając przepisów sekcji I niniejszego rozdziału, Komisja z własnej inicjatywy oraz zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 39 ust. 2, z dniem 1 stycznia każdego roku przyjmuje akt wykonawczy w celu zniesienia preferencji taryfowych wskazanych w art. 7 i 12 w odniesieniu do produktów z sekcji S-11a i S-11b systemu GSP lub produktów objętych kodami Nomenklatury scalonej 2207 10 00, 2207 20 00, 2909 19 10, 3814 00 90, 3820 00 00, 38249956, 38249957, 38249992, 38248400, 38248500, 38248600, 38248700, 38248800, 38249993 i 38249996, jeżeli przywóz takich produktów pochodzi z kraju korzystającego, a ich łączna wartość:
 - a) w przypadku produktów objętych kodami Nomenklatury scalonej 2207 10 00, 2207 20 00, 2909 19 10, 3814 00 90, 3820 00 00, oraz 38249956, 38249957, 38249992, 38248400, 38248500, 38248600, 38248700, 38248800, 38249993 oraz 38249996 przekracza udział, o którym mowa w pkt 1 załącznika IV, w wartości unijnego przywozu tych samych produktów ze wszystkich krajów i terytoriów wymienionych w załączniku I, w kolumnach A i B, w danym roku kalendarzowym,
 - b) dla produktów objętych sekcjami S-11a i S-11b systemu GSP przekracza udział, o którym mowa w pkt 3 załącznika IV, w wartości przywozu unijnego produktów objętych sekcjami S-11a i S-11b systemu GSP ze wszystkich krajów i terytoriów wymienionych w załączniku I, w kolumnach A i B, w danym roku kalendarzowym.
2. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania do krajów korzystających z EBA ani do krajów, dla których udział przywozu do Unii stosownych produktów, o których mowa w ust. 1 nie przekracza 6 % całkowitego przywozu do Unii tych samych produktów.
3. Zniesienie preferencji taryfowych wchodzi w życie dwa miesiące po opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* aktu Komisji w tej sprawie.

Artykuł 30

Nie naruszając przepisów sekcji I niniejszego rozdziału, jeżeli przywóz produktów wymienionych w załączniku I do TFUE powoduje bądź może powodować poważne zakłócenia na rynkach Unii, w szczególności w jednym regionie najbardziej oddalonym lub w większej liczbie takich regionów, lub powoduje bądź może powodować zakłócenia mechanizmów regulacyjnych tych rynków, Komisja na wniosek państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy przyjmuje akt wykonawczy w celu zawieszenia rozwiązań preferencyjnych w odniesieniu do danych produktów zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3, po przeprowadzeniu konsultacji z komitetem ds. odpowiedniej wspólnej organizacji rynku w dziedzinie rolnictwa lub rybołówstwa.

Artykuł 31

Komisja w jak najkrótszym terminie informuje dany kraj korzystający o każdej decyzji podjętej zgodnie z art. 29 lub art. 30 zanim wejdzie ona w życie.

Sekcja III

Nadzór w sektorze rolnym i w sektorze gospodarki rybnej

Artykuł 32

1. Nie naruszając przepisów sekcji I niniejszego rozdziału produkty z działów 1–24 wspólnej taryfy celnej określonej w rozporządzeniu (EWG) nr 2658/87, pochodzące z krajów korzystających, mogą podlegać specjalnemu mechanizmowi nadzoru w celu zapobieżenia zakłóceniom na rynkach Unii. Komisja z własnej inicjatywy lub na wniosek państwa członkowskiego, po przeprowadzeniu konsultacji z komitetem ds. odpowiedniej wspólnej organizacji rynków w dziedzinie rolnictwa lub rybołówstwa, przyjmuje akt wykonawczy zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 3, w sprawie stosowania tego specjalnego mechanizmu nadzoru oraz określa produkty, co do których ten mechanizm nadzoru ma być stosowany.
2. W przypadku gdy sekcja I niniejszego rozdziału ma zastosowanie do produktów z działów 1–24 wspólnej taryfy celnej określonej w rozporządzeniu (EWG) nr 2658/87, pochodzących z krajów korzystających, okres, o którym mowa w art. 24 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, zostaje skrócony do dwóch miesięcy:
 - a) jeżeli dany kraj korzystający nie przestrzega reguł pochodzenia lub nie zapewnia współpracy administracyjnej, o której mowa w art. 21;
 - b) jeżeli przywóz produktów z działów 1–24 Wspólnej Taryfy Celnej określonej w rozporządzeniu (EWG) nr 2658/87 w ramach rozwiązań preferencyjnych przyznanych na mocy niniejszego rozporządzenia znacząco przekracza zwyczajowe poziomy wywozu z danego kraju korzystającego.

ROZDZIAŁ VII

Przepisy wspólne

Artykuł 33

1. Korzyści z preferencji taryfowych przysługują w odniesieniu do produktów, których dotyczy wniosek o przyznanie preferencji taryfowych, pochodzących z kraju korzystającego.
2. Dla celów rozwiązań w zakresie preferencji taryfowych, o których mowa w art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, reguły dotyczące preferencyjnego pochodzenia są ustanowione zgodnie z art. 64 ust. 1 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013²⁶.
3. Bez uszczerbku dla zasad, o których mowa w ust. 2, i na wniosek kraju korzystającego Komisja przyznaje kumulację regionalną między krajami korzystającymi należącymi do różnych grup regionalnych lub kumulację rozszerzoną, jeżeli i dopóki spełnione są następujące warunki:
 - a) wniosek kraju korzystającego zawiera wystarczające dowody na to, że taka kumulacja jest konieczna ze względu na szczególne potrzeby tego kraju w zakresie handlu, rozwoju i finansowania;

²⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

- b) kumulacja nie stwarza nadmiernych trudności handlowych dla innych kwalifikujących się krajów, w szczególności beneficjentów rozwiązania EBA, z uwagi na możliwe przesunięcia przepływów handlowych;
 - c) kraj korzystający przedstawia dowody na to, że nie jest w stanie przestrzegać reguł pochodzenia mających zastosowanie do przedmiotowych towarów bez przyznania takiej kumulacji.
4. Oceniając, czy wniosek jest uzasadniony ze względu na szczególne potrzeby handlowe, rozwojowe i finansowe kraju korzystającego, w szczególności na podstawie informacji dostarczonych przez ten kraj, Komisja bierze pod uwagę poziom zależności kraju korzystającego od zintegrowanej produkcji z krajami trzecimi, których dotyczy wniosek, wpływ tej zależności na kraj korzystający, znaczenie sektorów o takiej zintegrowanej produkcji dla gospodarki kraju korzystającego oraz perspektywy przyszłego rozwoju w odniesieniu do przedmiotowych produktów.
5. Zanim Komisja podejmie decyzję w sprawie wniosku, umożliwia krajowi korzystającemu przedstawienie swojej opinii.

Artykuł 34

1. Jeżeli cło ad valorem dla indywidualnej deklaracji przywozowej jest obniżone zgodnie z niniejszym rozporządzeniem do stawki nieprzekraczającej 1 %, cło takie zostaje całkowicie zawieszone.
2. Jeżeli stawka cła specyficznego dla indywidualnej deklaracji przywozowej jest obniżona zgodnie z niniejszym rozporządzeniem do kwoty nieprzekraczającej 2 EUR w odniesieniu do poszczególnych kwot w euro, to cło zostaje całkowicie zawieszone.
3. Z zastrzeżeniem ust. 1 i 2 ostateczna preferencyjna stawka celna obliczona zgodnie z niniejszym rozporządzeniem zostaje zaokrąglona w dół do pierwszego miejsca po przecinku.

Artykuł 35

1. Do celów niniejszego rozporządzenia wykorzystuje się statystyki Komisji (Eurostatu) dotyczące handlu zagranicznego.
2. Państwa członkowskie przesyłają do Komisji (Urzędu Statystycznego Unii Europejskiej) swoje dane statystyczne dotyczące produktów objętych procedurą celną zezwalającą na dopuszczenie do swobodnego obrotu w ramach preferencji taryfowych, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2152²⁷. Aby udostępnić informacje i zwiększyć przejrzystość, Komisja zapewnia również regularne udostępnianie w publicznej bazie danych istotnych danych statystycznych w odniesieniu do sekcji systemu GSP.
3. Zgodnie z art. 55 i 56 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2015/2447 państwa członkowskie przesyłają Komisji na jej wniosek szczegółowe dane dotyczące ilości i wartości produktów dopuszczonych w poprzednich miesiącach do swobodnego

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2152 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie europejskiej statystyki gospodarczej uchylające 10 aktów prawnych w dziedzinie statystyki gospodarczej (Dz.U. L 327 z 17.12.2019, s. 1).

obrotu w ramach preferencji taryfowych. Dane te obejmują produkty, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.

4. Komisja w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi monitoruje przywóz produktów objętych kodami Nomenklatury scalonej 0603, 0803 90 10, 1006, 1604 14, 1604 19 31, 1604 19 39, 1604 20 70, 1701, 1704, 1806 10 30, 1806 10 90, 2002 90, 2103 20, 2106 90 59, 2106 90 98, 6403, 2207 10 00, 2207 20 00, 2909 19 10, 3814 00 90, 3820 00 00, 3824 99 56, 38249957, 38249992, 38248400, 38248500, 38248600, 38248700, 38248800, 38249993 i 38249996 w celu ustalenia, czy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 22, 29 i 30.

Artykuł 36

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 3, 5, 6, 8, 10, 11, 15, 16, 17, 19, 20 i 22, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 1 stycznia 2024 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3, 5, 6, 8, 10, 11, 15, 16, 17, 19, 20 lub 22, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3, 5, 6, 8, 10, 11, 15, 16, 17, 19, 20 lub 22 wchodzi w życie tylko, jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub jeśli, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 37

1. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując taki akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie podaje się powody zastosowania trybu pilnego.
2. Parlament Europejski albo Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 36 ust. 5. W takim przypadku Komisja uchyla akt niezwłocznie po doręczeniu przez Parlament Europejski lub Radę decyzji o sprzeciwie.

Artykuł 38

1. Informacje uzyskane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem są wykorzystywane wyłącznie do celów, w jakich o nie wystąpiono.
2. Jakiegokolwiek informacje o charakterze poufnym lub przekazane z zastrzeżeniem poufności otrzymane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem nie są ujawniane bez wyraźnej zgody osoby dostarczyciela informacji.
3. W każdym wniosku o zastrzeżenie poufności podaje się powody, dla których informacje te są poufne. Jeżeli jednak osoba dostarczająca informacji nie wyraża zgody na ich podanie do wiadomości publicznej ani nie zezwala na ich ujawnienie w zarysie lub formie streszczenia oraz jeżeli okaże się, że wniosek o zachowanie poufności jest nieuzasadniony, informacji tych można nie uwzględniać.
4. Informacje są uważane za poufne w każdym przypadku, gdy ich ujawnienie może mieć znacząco negatywne skutki dla osoby dostarczającej informacje lub dla źródła tych informacji, lub dla dwustronnych stosunków międzynarodowych Unii.
5. Przepisy ust. 1–4 nie wyłączają możliwości powoływania się przez organy Unii na informacje ogólne oraz w szczególności na powody będące podstawą decyzji podjętych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Organy te uwzględniają jednak uzasadnione interesy danych osób fizycznych i prawnych, aby nie ujawniać ich tajemnic handlowych.

Artykuł 39

1. Komisja jest wspierana przez Komitet ds. Preferencji Ogólnych ustanowiony na mocy rozporządzenia (WE) nr 732/2008. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 w związku z art. 5 tego rozporządzenia.

Artykuł 40

Najpóźniej do dnia 1 stycznia 2027 r. a następnie co trzy lata Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące skutków systemu obejmujące ostatnie trzy lata oraz wszystkie rozwiązania preferencyjne, o których mowa w art. 1 ust. 2.

Najpóźniej do dnia 1 stycznia 2030 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia. Takiemu sprawozdaniu może, odpowiednio, towarzyszyć wniosek legislacyjny.

Artykuł 41

Rozporządzenie (UE) nr 978/2012 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2024 r.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się, jako odesłania do niniejszego rozporządzenia zgodnie z tabelą korelacji w załączniku VIII.

ROZDZIAŁ VIII

Przepisy końcowe

Artykuł 42

1. Każda procedura w zakresie dochodzenia lub czasowego wycofania rozpoczęta i nie zakończona na mocy rozporządzenia (UE) nr 978/2012 zostaje ponownie automatycznie rozpoczęta na mocy niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem procedur odnoszących się do krajów korzystających ze szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów na mocy tego rozporządzenia, jeżeli dane dochodzenie lub procedura dotyczy wyłącznie korzyści przyznanych w ramach szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów. Dochodzenie lub procedura zostają jednak ponownie automatycznie rozpoczęte, jeżeli ten sam kraj korzystający złoży wniosek o przyznanie udziału w szczególnym rozwiązaniu motywacyjnym na mocy niniejszego rozporządzenia przed dniem 1 stycznia 2025 r.
2. W każdym ponownie rozpoczętym dochodzeniu uwzględnia się informacje uzyskane w trakcie dochodzenia rozpoczętego i niezakończonego na mocy rozporządzenia (UE) nr 978/2012.

Artykuł 43

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2024 r.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2033 r. Ta data wygaśnięcia nie ma jednak zastosowania do szczególnego rozwiązania dotyczącego krajów najslabiej rozwiniętych ustanowionego w rozdziale IV, ani – w zakresie, w jakim stosowane są w związku z tym rozdziałem – do wszelkich innych przepisów niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI
OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI „DOCHODY” –
W PRZYPADKU WNIOSKÓW MAJĄCYCH WPŁYW NA BUDŻET PO STRONIE
DOCHODÓW

1. TYTUŁ WNIOSKU

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (UE) nr 978/2012

2. LINIE BUDŻETOWE

Linia budżetowa po stronie dochodów (rozdział/artykuł/pozycja): Artykuł 120

Kwota zapisana w budżecie na dany rok: Nie dotyczy

(tylko w przypadku dochodów przeznaczonych na określony cel):

Dochody zostaną przypisane do następującej linii budżetowej po stronie wydatków (rozdział/artykuł/pozycja): Nie dotyczy

3. WPŁYW FINANSOWY

☐ Wniosek nie ma wpływu finansowego

☒ Niniejszy wniosek nie ma wpływu finansowego na wydatki, lecz ma wpływ finansowy na dochody.

☐ Wniosek ma wpływ finansowy na dochody przeznaczone na określony cel

Wpływ ten jest następujący.

(w mln EUR do jednego miejsca po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ na dochody ²⁸²⁹	Okres dwunastomiesięczny rozpoczynający się z dniem 1 stycznia 2024 r. (jeśli ma zastosowanie)	Rok 2024
/Artykuł/ 120	<i>Wpływ na zasoby własne</i>		-2 977,6
Rozdział/artykuł/pozycja...			

Sytuacja po rozpoczęciu działania

²⁸ Podane roczne kwoty muszą być szacunkami opartymi na wzorze lub metodzie, które zostały określone w sekcji 5. Dla roku początkowego kwota roczna jest zwykle wypłacana bez stosowania obniżki lub wypłaty proporcjonalnej.

²⁹ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.

Linia budżetowa po stronie dochodów	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Rozdział/artykuł/pozycja...					
Rozdział/artykuł/pozycja...					

(Tylko w przypadku dochodów przeznaczonych na określony cel, pod warunkiem że linia budżetowa jest już znana): Nie dotyczy

Linia budżetowa po stronie wydatków ³⁰	Rok N	Rok N+1
Rozdział/artykuł/pozycja...		
Rozdział/artykuł/pozycja...		

Sytuacja po rozpoczęciu działania					
Linia budżetowa po stronie wydatków	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Rozdział/artykuł/pozycja...					
Rozdział/artykuł/pozycja...					

1. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

Nie dotyczy

INNE UWAGI

System ogólnych preferencji taryfowych (GSP) przyznaje, pod pewnymi warunkami, preferencje celne niektórym produktom wprowadzanym na terytorium UE.

W oparciu o ostatnie dostępne dane (z 2019 r.)³¹ przyznawane preferencje wiążą się, zgodnie z proponowanym rozporządzeniem w sprawie GSP, z utratą dochodów dla UE w wysokości 2 978 mln EUR (załącznik 1).

Nowe rozporządzenie w dużej mierze utrzymałoby istniejące preferencje, ale zaostrzyłoby warunki znoszenia preferencji dla sekcji produktów indywidualnych. W związku z tym

³⁰ Do wykorzystania wyłącznie w razie potrzeby.

³¹ Dane za rok 2020 są dostępne, ale nie zostały wybrane jako podstawa do obliczeń, ponieważ uważa się ten rok za nietypowy i niereprezentatywny.

tendencja do utraty dochodów na mocy nowego rozporządzenia byłaby nieco niższa niż na mocy obecnych przepisów³². Ponadto możliwość, że kraje przestaną kwalifikować się do systemu z powodu osiągnięcia statusu kraju o wyższym średnim dochodzie lub podpisania umowy o wolnym handlu z UE, przyczyniłaby się do zmniejszenia utraty dochodów.

Całkowita utrata przychodów wyniosłaby 3 970 mln EUR (kwota brutto). Po odliczeniu 25 % zatrzymywanych w państwach członkowskich w celu zrekompensowania kosztów poboru utracone dochody dla budżetu UE wyniosłyby 2 978 mln EUR i zostałyby rozdzielone między różne systemy w następujący sposób.

mln EUR	Przywóz preferencyjny	Utrata dochodów	25-procentowe zmniejszenie „kosztów poboru w państwach członkowskich”.
EBA	25 171	2 764	2 073
GSP+	8 406	776	582
GSP	13 005	430	323
Ogółem	46 583	3 970	2 978

Załącznik 1: Wpływ na dochody UE w podziale na kraje korzystające z systemu GSP

Kraje korzystające z systemu EBA	Łączny przywóz x 1 000 EUR	Przywóz kwalifikowany x 1 000 EUR	Przywóz preferencyjny x 1 000 EUR	Średnia KNU	Średnia stawka EBA	Utrata dochodów UE x 1 000 EUR
Afganistan	49 655	19 501	14 802	2,9 %	-	434
Angola	3 520 990	37 270	31 004	7,7 %	-	2 378
Bangladesz	15 927 629	15 874 498	15 366 176	11,7 %	-	1 805 019
Benin	19 183	2 854	2 059	7,0 %	-	145
Bhutan	10 022	9 817	9 435	5,7 %	-	542
Burkina Faso	242 090	20 944	20 000	6,1 %	-	1 225
Burundi	31 505	262	142	5,3 %	-	7
Kambodża	4 574 251	4 428 234	4 173 909	11,9 %	-	497 288
Republika Środkowoafrykańska	12 149	66	-	-	-	-
Czad	135 515	1 950	-	-	-	-
Komory	23 416	9 408	8 691	6,6 %	-	573
Demokratyczna Republika Konga	822 182	8 453	1 794	11,1 %	-	200

³² Aby uzyskać szczegółowe informacje, zob. załącznik 2.

Dżibuti	3 184	874	81	11,5 %	-	9
Gwinea Równikowa	886 116	16 843	7 407	0,7 %	-	52
Erytrea	1 962	1 737	1 681	11,9 %	-	200
Etiopia	520 210	255 691	246 854	8,8 %	-	21 684
Gambia	13 247	10 897	10 145	8,0 %	-	808
Gwinea	732 435	4 534	1 738	5,9 %	-	103
Gwinea Bissau	64 299	515	411	8,4 %	-	35
Haiti	33 890	10 672	8 747	11,0 %	-	962
Kiribati	66	65	12	11,0 %	-	1
Laos	285 962	240 844	212 040	10,0 %	-	21 274
Lesotho	299 445	4 710	597	9,1 %	-	54
Liberia	327 056	3 113	2 001	4,5 %	-	90
Madagaskar	906 173	698 620	8 151	6,9 %	-	566
Malawi	259 579	246 715	238 199	0,1 %	-	199
Mali	30 942	5 873	3 700	5,1 %	-	189
Mauretania	675 106	336 957	332 825	8,8 %	-	29 243
Mozambik	1 619 461	1 144 760	1 099 775	3,0 %	-	33 386
Mjanma/Birma	2 731 998	2 593 015	2 470 859	11,0 %	-	273 017
Nepal	67 719	59 535	55 329	7,9 %	-	4 377
Niger	6 185	3 927	2 583	1,0 %	-	26
Rwanda	52 002	10 968	10 046	5,9 %	-	593
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca	7 659	877	740	3,4 %	-	25
Senegal	471 995	337 004	330 186	10,0 %	-	32 859
Sierra Leone	265 673	2 927	1 455	3,3 %	-	48
Wyspy Salomona	61 559	61 419	61 272	22,2 %	-	13 612
Somalia	23 119	301	-	-	-	

Sudan Południowy	1 862	1 447	-	-	-	
Sudan	272 348	7 975	6 998	1,6 %	-	113
Zjednoczona Republika Tanzanii	419 033	232 563	225 134	4,0 %	-	9 052
Timor Wschodni	4 187	1 256	0	12,3 %	-	0
Togo	211 711	17 563	16 359	6,4 %	-	1 045
Tuvalu	224	88	-	-	-	
Uganda	416 610	131 769	129 242	7,6 %	-	9 798
Vanuatu	742	77	22	4,0 %	-	1
Jemen	95 481	9 726	8 723	13,2 %	-	1 148
Zambia	352 622	54 298	49 852	2,8 %	-	1 371
Całkowite EBA	37 490 449	26 923 416	25 171 176	11,0 %		2 763 751

Kraje korzystające z systemu GSP+	Łączny przywóz x 1 000 EUR	Przywóz kwalifikowany x 1 000 EUR	Przywóz preferencyjny x 1 000 EUR	Średnia KNU	Średnia stawka GSP+	Utrata dochodów UE x 1 000 EUR
Armenia	334 119	200 580	196 657	4,6 %	-	9 028
Boliwia	547 509	83 017	78 203	1,7 %	-	1 319
Republika Zielonego Przylądka	84 537	68 040	61 240	20,1 %	-	12 288
Republika Kirgiska	104 734	7 444	4 541	5,5 %	-	249
Mongolia	74 705	17 351	14 060	11,0 %	-	1 542
Pakistan	5 917 043	5 268 942	5 116 967	10,1 %	-	514 803
Filipiny	7 075 078	2 437 012	1 766 682	7,6 %	-	133 553
Sri Lanka	2 266 802	1 922 801	1 167 843	8,9 %	-	103 391
Całkowite GSP+	16 404 528	10 005 187	8 406 193	9,2 %		776 174

Kraje korzystające ze standardowego GSP	Łączny przywóz x 1 000 EUR	Przywóz kwalifikowany x 1 000 EUR	Przywóz preferencyjny x 1 000 EUR	Średnia KNU	Średnia stawka GSP	Utrata dochodów UE x 1 000 EUR
Kongo	737 147	2 623	236	7,4 %	4,1 %	8

Wyspy Cooka	6 385	1 083		-	-	
Indie	38 052 127	8 626 452	7 929 033	9,6 %	6,5 %	247 014
Indonezja	13 531 056	6 140 299	4 835 094	8,2 %	4,6 %	174 707
Kenia	971 904	334 198	1 640	4,9 %	1,9 %	50
Mikronezja	39	24	4	11,5 %	7,0 %	0
Nauru	202	10		-	-	
Nigeria	17 072 490	161 796	129 049	7,3 %	2,8 %	5 726
Niue	269	35		-	-	
Samoa	879	457		-	-	
Syria	44 378	23 635	4 143	8,3 %	4,4 %	162
Tadżykistan	42 091	14 082	12 517	11,5 %	9,1 %	299
Tonga	237	177	127	9,7 %	3,2 %	8
Uzbekistan	172 288	106 678	93 595	6,7 %	4,3 %	2 220
Łączny standardowy GSP	70 631 494	15 411 550	13 005 438	9,1 %	5,8 %	430 195

Załącznik 2: Skutki obniżenia progów znoszenia preferencji dla określonych produktów³³

Kraje korzystające z systemu GSP	Sekcje znoszenia preferencji	Łączny przywóz x 1 000 EUR	Przywóz kwalifikowany x 1 000 EUR	Przywóz preferencyjny x 1 000 EUR	Średnia KNU	Średnia stawka GSP	Utrata dochodów UE x 1 000 EUR
Kongo	S-05	71 854	3 850	3 849	0,7 %	0,7 %	27
Indie	S-03	273 555	262 840	254 663	5,3 %	3,5 %	8 923
Indie	S-07 a	985 329	960 287	848 855	6,5 %	5,2 %	44 061
Indie	S-07b	760 733	725 509	692 450	3,7 %	3,6 %	25 000
Indie	S-08 a	136 918	112 623	108 055	4,8 %	3,4 %	3 719
Indie	S-08b	1 082 753	1 082 730	1 015 073	3,9 %	3,3 %	33 782
Indie	S-13	641 617	433 108	380 132	4,6 %	3,0 %	11 527
Indie	S-16	5 105 031	3 480 980	2 633 846	2,9 %	2,9 %	75 580
Indie	S-17 a	19 403	19 219	11 907	1,8 %	1,8 %	213
Indonezja	S-05	431 569	343	323	1,2 %	1,2 %	4
Indonezja	S-06b	1 270 998	1 095 728	1 003 957	4,9 %	4,9 %	49 309
Indonezja	S-09 a	367 846	89 453	87 438	6,0 %	3,3 %	2 883

³³

Oprócz tych wymienionych w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2019/249.

Indonezja	S-09b	37 718	37 616	35 473	3,7 %	3,7 %	1 301
Nigeria	S-05	16 185 680	167				
Ogółem		27 371 004	8 304 453	7 076 020	4,1 %	3,6 %	256 328